Ч. 1 (15.093). Львів, неділя 1. січня 1939.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрац…
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. …
Телефон Редакції …
Телефон Адміністрації … 229-4…
Телефон Друкарні … 229-28
Адреса для телегр.: Діло …
Конто: П. К. О. Львів 50…
„ Банку Чеських Лег…
Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

В …
ХОСП…
У ВСІХ…
ОДИН ПРИ…

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯ…
КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА“ В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ …

60-ий рік „Діла“.

Львів, 31. грудня 1938.

Пятьдесять девять літ за собою та шістьдесятий рік життя попереді — це такий шмат часу, який викликує пошану у ближніх навіть для звичайної людини. Шістьдесятий рік громадської станиці, яка ввесь час стоїть на сторожі прав народу, це такий факт, який звільнює вже сам собою від самохвальби. Серед бур і негод утримался „Діло“ на стійці. Бувало, що мовкло, але швидко відроджувалося, немов Фенікс із попелу, даючи доказ правді, що не можна вбити речі живої, органічно звязаної з життям народу. Бо так, як історії українського національного руху не можна пізнати без річників „Діла“, таксамо „Діло“ є живим памятником того руху та всіх його еволюцій. Вступаючи в шістьдесятий рік свого життя, можна вже з фільософічним спокоєм глядіти на всі свої, нетільки заслуги, але й помилки … можна вже у свідомості своєї сили і свого значіння пригадувати, що не помиляється тільки той, хто нічого не робить, і не змінює своїх поглядів тільки той, хто ніколи нічого не думає.

З повною сатисфакцією ствержуємо, що за останні роки, такі багаті в події, вагітні історичні наслідки для долі української на… наше становище було правильне, наша оц… міжнародніх, польсько-українських та … рішніх українських відносин була май… не від помилок. Очевидно, можна бу… іншої статті не містити, такий чи і… можна було злагіднити або від… Суть, мериторичний підхід — … Правильний показався наш … поступави польсько-українськи… вильну показалася наша … тенденцій та їхнього … проблемою, кинене нами … хоч і досі не здійснене, … ширших мас, слушно ми … надмірною ексальтацією у … Карпатській Україні і … реконання, … правил… клик до… …ого … остаточ… шмат … ніколи … попул… за … с… … е … тик… між… … …

Мадярська менщина запевнює уряд Карпатської України про вірність.

Карпатоукраїнське пресове бюро повідомляє, що прем. о. д-р Волошин приняв делегацію мадярської менщини в Карпатській Україні, зложену зі заступника епископа реформованої церкви Імре Ішака, пастора Белі Сабова та д-ра Гупки, які запевнили уряд про вірність мадярського народу

—o—

Нова організація карпато-української поліції.

Як ми вже подавали, з днем 1. грудня м. р. зорганізовано в Хусті дирекцію поліції, яка відразу почала правильну працю під управою свого команданта Юрія Бідея. Засяг діяльности поліції в Хусті буде поширений теж на громаду Бороняву, яка належить до катастру Хусту.

Дирекції поліції в Хусті буде підчинена відповідна скількість поліційних експозитур, що їх у різних околицях основують. У першу чергу йде про поліційну експозитуру в Севлюші з пашпортовою контролею у Фанчикові, … експозитуру в Рахові з пашпортовою контролею у … Бичкові та в Ясіні.

Від 1. ц. м. починає працювати п… … комісаріят у Сваляві, який матиме … … у Драчині, Бистрій, Чорнику, Голубиному … в Поляні. Пашпортова контроля буде у … ському та в Підгорянах. У Великім Березнім працюватиме поліційна станиця з пашпортовою контролею в Ужоку і в Доманинцях. Дирекція поліції збільшить теж скількість неумундурованої поліції. Поширення і скріплення поліційної служби від кордонів аж до столиці дасть змогу точно провірювати, хто приходить до Карпатської України та причиниться до збільшення ладу й безпеки в Карпатській Україні.

…ові номінації в карпато-українськім міністерстві шкільництва.

Окремим секретарем предсідника міністерства шкільництва іменовано вчителя Василя Сверенюка До I. відділу (народнє шкільництво) приділено, як референтів: Михайла Мегеля та Івана Бідея. У II. відділі (середнешкільному) референтами іменовано: д-ра Володимира Бірчака, п-ю Єлисавету Кузьмів, інж. Василя Чаплю та проф. Михайла Фушія. Референтом III. відділу (народньої освіти) іменовано д-ра Степана Росоху. Референткою домашніх наук іменовано учительку Єлисавету Ворошову.

—o—

Розбудова шпиталів Карпатської України.

„Прагер Прессе“ повідомляє з Хусту, що в Карпатській Україні побудовано дотепер 9 шпиталів, розміщуючи їх рівномірно по всій території. При шпиталі у Кривій улаштовано діагностично-бактеріольогічну стацію. Крім того пляюють будову санаторій для умово хорих та для сухітників. На цю останню вже призначені необхідні фонди, лише ще не вирішено, де вона має бути побудована.

Батьки і діти під Прапор „Просвіти“!

АПОСТОЛЬСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР К… …СЬКОЇ УКРАЇНИ У ПЕРЕЧИНІ.

18. грудня приїхав до Перечина епископ Нярадій, якого повитали дуже святочно. Промови виголосив місцевий староста та представники … цевих українських організацій.

М… …Е ТОВАРИСТВО У ХУСТІ.

… відбулись у Хусті установчі збо… …о музичного товариства „Коб… …нням є поширювати українську

…ом та рідним …ревником його …ором або кристаліза- …ціонально-політичної дум- …вічне і можливо, що інші … приймуть на себе ту ролю, …ь літ виконувало „Діло". Ми …охані, щоб не бачити назріван- … витвору нових часів, а проте …о" стоїть дальше на стійці та не … старим: маємо те глибоке пере- … навіть наші українські противни- …ризн… за нами ту ролю, що її далі в …ористь для нації виконуємо.

Обережні завжди, коли приходилось ма- лювати землякам рожеві перспективи, знаючи, що нема нічого гіршого, як заведена надія, ми обережні також щодо обіцянок нашим чита- чам, які то нові блага принесе їм „Діло" у но- вому році. В минулому році наше Видавниц- тво звернуло було більшу увагу на технічне покращання умовин праці: значно поширило свою домівку, збільшило персонал, поліпшило свій інформаційний апарат. Знаємо, що коли якась громадська станиця не йде вперед, тіль- ки стоїть на місці, то при одночасному шале- ному бігу зовнішніх подій — фактично завер- тає назад. І тому в останніх роках ми щороку щось до „Діла" додавали, чимось його поліп- шували. Наші пляни на будуче широкі: знову збільшити щоденний обем газети, видавати її не шість, а сім разів тижнево, ввести до „Ді- ла" ілюстрації, перейти на дводенне, ранішнє й вечірнє видання. Що з цього вдасться нам зреалізувати — самі не знаємо. І тому не обі- цюємо, лише згадуємо про ці пляни на доказ, що люди, які стоять на чолі „Діла", не задо- вольняються теперішнім станом і не дрімають на лаврах. Все інше залежить у першій мірі не від Редакції та видавців, а від самих перед- платників.

Гудуть довкола нас події, при яких ма- ленькою та дрібонькою річчю видається, чи газета введе таку або іншу іновацію, чи ні. Але нам здається, що саме супроти цих подій — НАЙПЕРШИЙ ОБОВЯЗОК КОЖНОГО З НАС СТОЯТИ НА СТІЙЦІ Й ВИКОНУВАТИ СВОЮ РОБОТУ, ДБАЮЧИ, ЩОБ ВОНА БУ- ЛА ЯКНАЙКРАЩА. БО ТІЛЬКИ ЗІ СУМИ ТИХ ДРІБНИХ ЗУСИЛЬ ТВОРЯТЬСЯ ВЕЛИКІ СПРАВИ. І НІХТО ТА НІЩО ІНШЕ У СВІТІ, ТІЛЬКИ СУМА ЗУСИЛЬ САМИХ УКРАЇНЦІВ СКЛАДАЄТЬСЯ НА ВЕЛИКУ УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ. НЕХАЙ КОЖНИЙ ІЗ НАС ВИКО- НАЄ В НОВОМУ РОЦІ ПРИЗНАЧЕНЕ ЙОМУ ЗАВДАННЯ, НЕХАЙ МІСЦЕ, ЯКЕ ЗАЙМАЄ В РЯДАХ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ, НЕ СТОЇТЬ ПО- РОЖНЕЮ! ОСЬ НАЙКРАЩЕ БАЖАННЯ У- СІМ УКРАЇНЦЯМ … НОВИМ РОКОМ!

ік.

Якби на Середземнім Морі заграли гармати...

ПОЛОЖЕННЯ У НАДБЕРЕЖНИХ КРАЯХ ТА ФРАНКО-ІТАЛІЙСЬКИЙ КОНФЛІКТ.

Франко-італійське непорозуміння дає ще ду- … поважні вигляди на мирну полагоду — та це … видно не порешкоджує нам поставити пи- … „коньюнктіві", як виглядав би уклад сил, … дійшло до збройного конфлікту. … увагу територіальне положення Іта- …морських володінь, можна висловити … тоді витворились би два воєнні те- …ко-середземноморський та схід- … На цьому останньому відлаб …ропільна кампанія, що мо- …ий вплив на процес закріп- …лади в Абісинії, але не на …ої чи другої сторони. Я… …війнах, рішуча рол… …му воєнному т… …дигався би … … європейс… … обійметь… …ної час… … між молот та ковало, даючи італійським мор- ським та повітряним силам догідні бази на Балеарах. Коли Італія заанґажувалася по боці нац. ур…у, Франція довший час підтриму- вала …ну армію матеріялами, людьми та дип…ічними маневрами, щоб не допусти- ти до …ріплення італійських позицій на за- …ному березі Середземного Моря. Велика … … …вальних військ (серед яких є, як …уть, один …ійський корпус) на Катальо- … загрож… … ліквідацією цього червоного … бастіо… …ілився до південних … Пі… … …ива покінчиться …могою … в Бурґосі …вді такі … …протифа- …стівська п… … границя …же небавом … …війського …иву.

Куди складні… … частині …ередземноморської … …ружує …ільше краів — і то кр… … …ться між собою під оглядом пра… … …ння, внутрішньої ситуації та закор… … …ки. Коли 1936 р. над східним басей… …ко- …го Моря нависли воєнні хмари, … за- грозила, що на нафтові санкції … …ння Суеського каналу зареагує збро… …та Франція забезпечили собі корис… …ня т. зв. середземноморськими пактом… …е- …залежні держави, положені на … …а- …стиною Середземного Моря, … …, Греція та Туреччина запевнили … … Італії. Коли додати, що за тими … …оженими мов у першій лінії, … …ССР, який за всяку ціну хотів … …ської війни знищити фаши… …чемо собі, що положення І… …ні не було дуже надійне.

Та з цього часу чимало … … Антанта зовсім вийшл… …ких впливів, Югославі… …е близькі взаємини … … Радикальну еволюц…

велик…

при… … на сто…

…

Малий г…

100% оплат…

Замовлення приймає „Адміні… тільки до дня … січня 193…

закордонної політики "уреччин… глядіти на СССР як … протек… … рисгь Італії змінилася хіба … який підчас абісинськ… ві… … Англії становище по… … займає становище со… … ротьба єгиптян про… … рату поважно загро… … Суеським каналом … … чин капітуляції п… … бльоку. Зате від с… …ною державою, з… …ськовим договор… …тою крім цього д… …ший звязок, який … Англії співпрацю … …тевий інтерес самого … …лійські домагання загро… Англії: цеж йде про рентовн… Суеського каналу, найбільшого … …ту. Тому треба припускати, що — … на зусилля італійської дипльоматії … тою має дуже поважні успіхи в арабськ… …ті — Єгипет станув би на випадок кон… проти Італії та дав би до диспозиції Анґ… Франції свою таку важну територію з її 16-… …оновим населенням, та свою покищо невел… армію.

На прикладі Єгип… …чимо, як багато … скає для своєї безпеки держава, коли зас… коюючи національні домагання, замінює во… …гів на союзників. До яких вислідів веде … …тивна політика — це бачимо на прикладі … …межної Палестини. Підчас санкційної кам… був там уже доволі сильний революц… рух, але під впливом британської по… „сильної руки" перетворився він тепе… …тверте збройне повстання. Англійцям … земля під ногами, …лійські комуніка… …ції прориваються, … …ка армія … веде операції про… …их пов… в такому стані Пале… … східну фляику Суеськ… …ну базу для британс… …ському Морі — дозв…

Положення у Сир… … двома роками, але цієї … рівнувати зі зміною на є… 1936. р. Франція успокоїла … …ційну стихію договором, що … до ступня майже незалежної де… …ла бути до Франції менш більш … …ношенні, як Єгипет чи Ірак — до … цей договір, яким оплачено спокій у … …нині вартість невикупленого в тери… … Франція не лише що не ратифікувала дог… того договору, але навіть намагається ув… …нитися від зобовязань, що він їх на неї на… …жив. До Парижа запросили сирійського п… …міера, гостили його там пів року і підписали … ним додаткову умову, яка поважно обмежує п… …станови договору з 1936. р. Яким способо…

французькі політики довели сирійського премієра до таких уступок — не знаємо; знаємо лише, що цим вони на ново розятрили революційні настрої серед сирійців та що цілій мандатній території знов загрожує балканізація (чи там, коли волієте, палестинізація...).

Щоб мати повний образ положення на східному березі Левантинського моря, треба брати під увагу не лише обі прибережні країни — Палестину й Сирію — але й дальше запілля. Як відомо, у системі британських володінь на Близькому Сході Ірак становить з господарського й військового погляду доповнення невеличкої, вузенької Палестини. На випадок, якби Італія перетяла британським кораблям шлях через Се... ре...земне море. Ірак мав би постачати харчі та ... що важніше — плинне паливо для частини британської фльоти, що залишилась би на ле...антинських водах, з базою в палестинських ...пристанях. На фактичних відносинах між Баґ...дадом та Льондоном заважило дві обставини: раз, що Ірак вже довгі роки існує як незалеж...на держава, друге — що це наскрізь континен...тальна країна, з дуже вузьким доступом до мо...ря. Не диво, що Ірак, дарма що числом насе...лення 5 разів менший ніж Єгипет, куди більше ...тично виеманципувався. Він заключив з Ту...реччиною, Іраном та Афґаністаном т. зв. перед...азійський пакт — тепер турецькі впливи ... не без успіху з британськими в Баґ... ...станніх днях викрито в Іраку змов... ...пимто після захоплення влади мали ...онній політиці Іраку виразну орієн... ...м та Берлін. На становище Іраку су... ...ко-італійського конфлікту мав би ...в і його великий східний сусід — ...редучора зірвав дипльоматичні зно...синами ...щією. Офіційний мотив цього фак... ... іранського шаха на сторінках яко... ...цуського часопису — настільки гро... ...що важко не дошукуватися тут якихсь ...причин політичного характеру, які ...що ближче відомі на Вільгельмштрасе. ...кім положенні на Близькому Сході ...вішою опорою для Франції був би ... й він сам був би поважно загроже... ...падок війни з Італією, яка над східн...ьким кордоном розбудувала в Лі... ...оперативну базу, крім того дві мен... ... летунські бази має на островах ... на північ від Єгипту. Коли вiзь... ...у положення над Середземним ...другого боку — мілітарну силу Ні... ...дячности супроти Італії, не ... ...вати агресивна постава

(гал.)

...ЩИНА ЖДЕ НА КАРПАТОУКРАЇНСЬКЕ ДЕРЕВО.

...царсько-французька спілка „Лятори...ця" ...віднаймає ліси та деякі промислові ... колишнього Шенборнського маєтку, ...ися у великій частині на території ... України, перенесла свої центральні ... бюра з Мукачева до Сваляви і ... ...цію лісів до Чинадієва „Лятoриця" ...замовлення з Мадярщини та з оку...пованої ...торії, де дається (зокрема в Мука...чеві) сильно відчувати недостача ... ...реговорах між празькою та кар...патською ... владою дозволено „Лятори...ці" ...р. 2.500 вагонів ріжного де...рева. Перші транспорти відій... ...ні залізнича комунікація ...торію буде правильно на...

...КУ КОМУНІСТИЧ...О?

...ліквідація комуніс... ...ся спокійно. Кому... ...рлямент й опорож... ...партія, ще заки ді... ...азання партії; ко... ...празький ратуш... ...партії, поліція опе...

Нова столиця Карпатської України розбудову...

(Від нашого кореспондента).

Нова столиця Карпатської України, Хуст, положена серед невисоких підкарпатських горбів в долині Великої ріки. В північному напрямку знімається стрімка вульканічна гора, висока на поверх 300 м., на якій находяться розвалини старинного Хустського замку. Ці розвалини походять з замку, що його побудував в XI. столітті князь Володислав Святий. Володіли ним потім семигородські князі Степан Баторій, Бочкай і ін. В 16-ому ст. замок згорів до тла внаслідку удару грому.

Мешканців має тепер Хуст поверх 20.000. Це число зростає тепер дуже скоро: до столиці щоденно прибувають нові поселенці, урядовці, робітники, тощо. На підставі перепису з 1930 р. Хуст мав тільки 17.000 мешканців. Три четвертини усього населення це українці, решта жиди, мадяри, німці й чехи. На вулиці переважає мова українська, навіть жиди говорять досить чистою українською мовою.

У місті поруч малих, звичайних, старих домів є ще багато малих неохайних жидівських домів, та поруч із ними находяться здебільша недавно побудовані нові великі, модерні будинки, головно уряди, школи, тощо. До ... кращих нових будівель в Хусті, що звертають на себе увагу чужого відвідувача, належать: 1) палата окружного уряду, де тепер має свій тимчасовий осідок краєвий уряд (президія ради міністрів і бюро премієра), 2) поверховий будинок хустської гімназії, де тепер приміщені інші краєві уряди, 3) нова палата шкільного інспекторату, 4) будинок Каси хорих і т. д. Тепер докінчують нове модерне приміщення для почтового уряду.

Написи по склепах, урядах, які ще до недавна були в мовах чеській і т. зв. руській, тепер тільки в мові українській і то в чисто літе...ратурній мові. Щоб так було, про... уряд, видавши в цьому змислі строгі ...ки та створивши для цієї цілі окр... для контролі написів. Бувають ще ... мовах, українській і чеській, але ... на першому місці.

Урядові, торговельні й у... ...шення й наліпки також звичай... мові. Крім того розліплені по... українські пропаґандивні наліп... молодь вступати в ряди Карп... наліпці представлений образ у... вого Стрільця в мазепинці й ... На інших таких пропаґандивн... ставлений гуцул з мечем у р... пропаґандивні надписи, як на... хаті, своя правда і сила і воля" ... ліпки роблять добре враження на ... ди чужинців і мають корисний в... ве населення.

По всіх установах урядують ... ...ній. Поряд ... парох... ...хоч не все ... ...позалишали ... елементи, ...нем. ... ...Карпатській У... іншими ... частинам... жави. Ріжниця в порівнанні ...

…тапу буде та, що українських новобранців не будуть більше приділювати до чужих полків. Вони будуть відбувати свою військову повинність на рідній землі. Крім того карпато-україн… молодь почала масово організуватися в …півійськовій організації Народньої Оборони „…патська Січ". Вже тепер є кілька тисяч впи… членів. Січовики носять військовий одно… …ньої барви, подібний до того, що його …лись наші Січові Стрільці. На голові …шка з жовто-блакитною стяжкою. …вому рукаві мають вишитий зо… …нострої тимчасом є ще неба… …вають тільки ті, що роблять …ть право носити зброю, … тільки в дуже об…

…ні знаходиться …реіменувати на … Румунська ч. …ся команда й ха… …ий — це колишня …іть стійка з двох …ми нараменниками. …кої Січі прийма… …вих людей — уро… …ля строгої перевірки …ів Січі. Обережність …ипадки, що хотіли за… …ні, які слідилиб за ді… …нізації. На її чолі сто… …роблевим світоглядом і …відом. Головним коман… …омий карпатоукраїнський … — Дмитро Клемпуш.

…омного уряду, Карпатська … політичну владу. Є нею …одня Рада у Хусті. Зло… …их представників карпа… … з п. Федором Ревасм, … Народня Рада заступає …акарпатті, як відомо, всі …ані) і тимчасом парля… …ти окреме народнє пред… …ої України. Народня Рада …роекти законів, що їх …жения владі та які пізні… …краєвому соймові. Бюро … ч. 9) вико… …ну й допомічну службу …небудь до полагоди у … тощо. Цій Центральній …ють Ради Окружні, яким … місце.

…мість серед … …ня …ростае сильно… …і …ні до нової власної … Зокрема великою п… …ю втішається перш… д-р Волошин, що йог… …атьком карпатоукраїн… …т загальне переконання, … співробітникам треба …ття здобуло й задер… …раву. Гарячо-патріотична й свідома обовязку карпатоукраїнська молодь готова віддати всі свої сили для піднесення рідного краю. Вона сподіється й вірить, що в найкоротшому часі дістане повну піддержку у своїй праці для піднесення свідомости серед міських і сільських народніх мас, як також і в своїй організаційній праці.

Безперечно, що до піднесення національної свідомости на Закарпатті причинилася у великій мірі місцева українська преса, театр, як також і ріжні українські культурно-просвітні установи.

У Хусті виходить тепер два українські часописи, що п…ейшли сюди з Ужгороду: 1) „Нова Свобода", і…формаційний щоденник. Головний редактор ін. … Довгаль. Число передплатників зростає силь… незабаром дійде до 10.000. Видавництво м… добре уладжену власну друкарню. 2) „Нас… … орган націоналістичної молоді. Виходить д… …есь … тиждень. Його власником є один з кращ… представ…ків карпатоукраїнської молоді … Росоха. Наклад 5.000.

Новий кар…тоукраїнський театр „Нова Сцена", що повстав з обєднання найвидатніших сил карпатоукраїнської сцени та якого провід лежить у вмілих руках таких … пп. Лібовецький, Шерегій і ін… …нулого тижня свій зимовий … …пертуар входять найкращі … українських пєс (перші вист… за Дунаєм", „Нові часи..."). … виховної вартости.

Отак наші закарпатські … …ють поступенно всі ділянки … …життя. Правда, ця розбудова … …ілише у своїх початках й тому … …не … і не все стоїть щ… … те, що ця розбу… …житися … далі.

Перед закінченням уважа… …дати … тим, що заду… …лиско … на Закарпаття … бут, … …ських місць чи … чужост…, навіть украї… …фах … оглядк… Тому тепер … …жати … …шувати … безробітн… трудноші …

Хуст, … грудня 193…

Церква без живого слова.

„ЦЕРКВА І НАРІД" ЗАМОВКЛА.

Як подавало вже „Діло", орган кремянецької духовної консисторії, двотижневик „Церква і Нарід", числом 24 за цей рік закінчив своє 4-літне, без сумніву дуже корисне життя. Причина припинення? Від нікого не дістанете цілковито ясної відповіді. Офіційна відповідь: митрополитальна і епархіяльна влада зобовязані відтепер видавати урядові „Відомості" в урядовій мові, припинивши свої дотеперішні органи.

Чи так?

Правда, видавцем „Ц. і Н." офіційно була Волинська Духовна Консисторія і цей двотижневик відогравав ролю офіційного консисторського органу. Але правда й те, що, як каже … часопису „Церква і Нарід", це „дво… … присвячений церковним і церковно… …им справам". Офіційне життя епар… …нення, звільнення, переміщення і т. … невелику частину цього часопису …рему). В дійсності „Ц. і Н." була го… …ном згаданим церковним і церк… … часописом.

… б, що з огляду на церковно… … і літературно-науковий харак… …овинна була бути зліквідована …частина (з перетворенням її в …ний орган польською мо… …не міг би виходити далі?

А може церковна … права видавати часопи… …стично-літературного й …

Мабуть ні.

Бо митрополита… …січня припинилося … першій сторінці:

„Щоб попо… „Слова") вид… З цією метою … кресново Чт… матеріял і С…

Отже м… кресное Ч… пиняється … — публі… воно дав… міс.) і „J…

Чом… рід"? Ч…

вя? Чому не розширюється, не вводить додатків, наприклад для дітей? Чи може тільки тому, що „Ц. і Н." виходила українською мовою, а „Воскресное Чтеніе" з додатками — російською?!

Може це й не так. Але мимохіть напрошується думка, що у Православній Церкві почалася ліквідація українського друкованого слова, щоб очистити місце російському.

Чи не тому митрополитальне видавництво закликає в згаданому оголошенні в „Слові" священників (очевидно цілої митрополії, в тому числі й українців) підтримати його не лише особисто передплатою, але й приєднуванням передплатників зпосеред своїх парохіян?

Уявіть собі картину: православна церковна влада ліквідує українські часописи (раніше зліквідовані „Духовна Бесіда", „Духовний Сівач" і „Дитина") і ущасливлює українське духовенство і с..ських людей своїми російськими видан..ми!

І це діється в той час, коли українці (Волині, Холмщ..ни й Полісся) греко-католики, реформісти, ..тундисти й інші мають і часописи й деяку іншу літературу рідною українською мовою. Діється в той час, коли свідоме українське громадянство, включаючи сюди й селянство, російськими часописами можна лише відштовхнути від Православної Церкви, а не тримати при ній.

Чи справді керманичі Православної Церкви „не знають, що творять", чи вони свідомо продовжують нищити українське слово в церковному житті та нищити власну Православну Церкву, за долю якої відповідають перед історією?!

Закулісова сторона цих церковно-видавничих містерій ще ширшому громадянству мало знана. Зате церковній владі повинно бути добре знане, що українське громадянство сьогодні не те, що було перед війною, що знає воно свої права й потреби. А потреби такі: православні українці мусять мати всі необхідні їм та їхнім дітям церковно-релігійні, літературні, суспільні та наукові видання рідною українською мовою.

Треба сподіватися, що і єпархіяльна влада і світські члени Церкви доложать усіх заходів, щоб „Церква і Нарід" істнувала далі, або щоб на її місці повстав новий подібний журнал.

„Церква і Нарід" робила дуже корисну роботу, даючи як духовенству так і „мирянам" цікаву й корисну лектуру. Церковно-історичні статті проф. О. Лотоцького, О. Цинкаловського, Волинянина й інших помітно поповнювали люки сільського духовенства, а проповіді служили цінним взірцем українського проповідництва. Не кажемо вже тут про цілу низку статей з ділянки церковної статистики, виховання дітей, церковно-парохіяльного життя, історії поодиноких церков та парохій і т. д.

Одним словом — і зовнішнім виглядом і змістом „Церква і Нарід" стояла високо й заслужила собі на подяку та добру згадку сучасного й наступних поколінь.

Але Українська Православна Церква не може залишитися без живого рідного слова. Бо булоб це актом самогубства. Через те треба сподіватися, що місце часопису „Церква і Нарід" незабаром буде заповнене.

Х.

Українці і „Залізна ґвардія".

В суботу 17. ц. м. відбувся перед военним судом у Чернівцях процес проти виконавців замаху на президента чернівського суду полковника Крістеску. По цілоденній розправі проголошено пізним вечором присуд, що його вже подала румунська та европейська щоденна преса. Як відомо, Леоніда Лютотовича (18-літній гімназист) та Мігая Станеску (19-літнього студента) засудив суд за намагане політичне вбивство на досмертну важку вязницю та по 20.000 леїв гривни. Гімназистів: Олександра Рахмиструка і Константина Зуза на 25 літ важкої вязниці та по 20.000 леїв гривни, Агенора Данула на 15 літ, Івана Когута на 3 роки вязниці та Фридриха Іксвера на 2 роки вязниці. Інша секція военного суду засудила 14 учнів вищих кляс румунської гімназії на кари від 2—5 літ вязниці за участь в юнацькій організації залізної ґвардії під назвою „Побратими".

Як бачимо, то кари незвичайно важкі, просто драконські. Та не в карах справа. Нас цікавить ціла румунська халепа із залізною ґвардією з тієї причини, що між засудженими є українські, чи пак українського походження прізвища. Румунська преса розписувалася з приводу засудів на членів чернівської організації, що між терористичними боївками залізної ґвардії є теж українці (підхопила це теж дуже радо польська брукова преса. — прим. ред.). Як ціла ця заплутана справа, така характеристична для румунського побуту виглядає? Яким чином „українці" (годі в цім випадку обійтися без лапок) опинилися в румунській націоналістичній організації?

Початки румунського націоналістичного руху сягають до 1922 р., в якому румунські студенти кинули гасло „нумерус клявзус" у румунських високих школах. Ідеольогом та провідником того руху був професор університету в Ясах Куза (старший). Одначе його ідеольогічний рух спирався майже тільки на протижидівській площині.

Згодом, його учень Корнелій Кодреяну (в дійсності він поляк із походження, називався Зелінський і прізвище змінив щойно тоді, коли став ґімназійним учителем в Гушах) кинув гасло „Румунія для румунів". Це гасло прийнялося на найбільш податливому ґрунті, серед молоді. Тоді Кордеяну заложив партію „Все для батьківщини" та зорґанізував пробоеві відділи молоді „Залізна ґвардія". На Буковині мав Кодреяну прихильників у двох, заселених румунами повітах, довгопільському та сучавському. Крім того студенти чернівського університету, які походять головно зі Семигороду та Молдавії заповнили залізну ґвардію.

Уряд Крісти-Калінеску розвязав партію Кодреяна. Його ж самого засудили на 10 літ вязниці, визначніших членів партії інтернували по концентраційних таборах. Тоді (в літі ц .р.) нелеґальна вже залізна ґвардія перейшла до протинаступу — до терористичних актів: підпалів, бомбових атентатів і т. ін. Владі вдалося арештувати майже всіх винуватців, між якими теж знайшлися, як ми вже подали, люди з українськими прізвищами.

Хто такі ці „українці" зі залізної ґвардії, зрозуміємо найкраще тоді, коли приглянемося кожному з них зокрема. Вони не українці! Тих кількох безталанних молодих людей, що прикрашували шпальти румунської преси українськими прізвищами — це діти зрумунщених батьків. Українська молодь має свої національні інтереси, свої ідеї та за чисто румунські справи нікому не спішно наставляти свою молоду голову. Між засудженими нема ніодного свідомого українця. Нпр. візьмім Олександра Рахмиструка. Його дід був дяком у Чернівцях, батько православний священник в українськім селі оженився з румункою і сам теж всюди подавав себе за румуна. Своїх дітей виховав на румунів. Він робив теж заходи, щоб змінити прізвище. Із завзятого москвофіла перескочити на такого самого румуна не так воно дуже важко. Другий змовник Леонід Лютотович син учителя-москаля з Хотина. Іван Когут син міщанки-українки, яка вийшла вдруге заміж за румуна й виховала сина на румуна. Константин Зуз — поляк, брати Писарчуки, провідники підпалів на чернівському терені — це сини мазурських кольоністів, що замандрували на Буковину перед війною.

Деж тут українці? Це життеві розбитки, яким українська національна ідея бодай так само близька, як українській свідомій молоді ідеольоґія залізної ґвардії, чи інших румунських партій. Українська молодь Буковини живе тепер своїм життям і своїми ідеями та не думає вже по давньому вислуговуватися чужим.

В. Цепин.

СЕНЗАЦІЙНА ШПИГУНСЬКА АФЕРА У ШВАЙЦАРІЇ.

На франко-швайцарському кордоні заарештовано танцюристку Вірджінію Роту, яка ховала під суконкою модель винайденого у Швайцарії апарату до висаджування у повітря повзів, щоб передати його одному дипльоматові в Парижі. 1934 р. Роту виладили зі Швайцарії. В останніх часах вона була у ближчих взаєминах з одним дипльоматом у Женеві.

Що писало „Діло" 50 років

Вівторок, 1. січня

КЛОПІТ З МІСЦЕМ ПІД ТЕАТР.

„Міський театр, який мають будувати у Льв... завдає комітетові багато клопоту при виборі мі... під будинок. У проекті є такі місця: 1) На Губерторських шкарпах (або там, де німецька гімназія, ... дальше на оси Курковеї вулиці; 2) в Єзуїтськім ... роді; 3) на ґрунтах Бравра і 4) на вулиці Карла Лювика (закуплено би квадрат домів і зруйновано). ... підкомітеті більшість голосів дістав проект буд... театру на Губернаторських шкарпах".

СЕРБИ ВИБИЛИ ВІКНА В АВСТРІЯСЬКІМ КОНСУЛЯТІ.

„Нічно з 29-го на 30-го грудня повибивав хт... в австро-угорськім консуляті у Білгороді камін... вікна понад австрійським гербом; але в приватн... помешканні консуля не зробили ніякої шкоди. Одчасно повибивано вікна багатьом австрійським пі... ним і то рівночасно в ріжних сторонах міста. Те... ме зроблено теж і сербським підданим, які за... з Австрії, особливо чехам. Серед австрійської к... нії настав був великий переполох, а австрій... консуль звернувся зараз до сербського уряду і з... дав відшкодування, надолуження і поліційної ст... жі перед консулятом.

МОРОЗ У ПЕТЕРБУРЗІ.

„В Петербурзі настав такий мороз (коло —30 ... Цельзія), що діти перестали ходити до школи".

Поїздка Рібентропа до Варшави — неактуальна.

Хорватський „Обзор" приносить у числі з 30. грудня таку телеграму з Берліна: „Згідно з вістками, що наспіли сюди, німецький міністр закордонних справ Рібентроп мав у січні приїхати до Варшави. Німецькі офіціяльні кола не дементують цієї вістки, але одночасно заввожують, що покищо справа поїздки мін. Рібентропа до Польщі неактуальна. Також відвідини італійського міністра Чяна, вже двічі відкладані на пізніше, не відбудуться у половині січня, але хіба аж після Великодня.

—o—

Протест мадярського посла у Празі проти словацької пропаганди.

Мадярський посол у Празі відвідав мін. Хвальковського та зложив протест проти словацької протимадярської пропаганди, яка м. ін. домагається плебісциту на землях, прилучених до Мадярщини; також запротестував проти гострих виступів словацьких послів проти Мадярщини.

800 СЛОВАКІВ У МАДЯРСЬКИХ ВЯЗНИЦЯХ.

Як подає „Ілюстровани Курер Цодзенни", мадярська жандармерія масово арештує словаків, які підписали меморіял з домаганням звороту Словаччині земель, що їх забрала Мадярщина. Арештовано до 800 словаків.

—o—

Фінляндія уфортифікує Аляндські острови.

У перших днях січня фінляндський міністр закорд. справ Еркко виїде до Штокгольму, щоб обговорити зі шведським міністром закорд. справ Сандлером питання фортифікації Аляндських островів та спільного виступу в Женеві у цій справі, крім того військову співпрацю обох держав.

Литва касує литовську поліцію у Клайпеді та робить великі уступки німцям.

Литовський уряд рішив скасувати у Клай... т. зв. „поліцію безпеки", яка йому підля... Клайпедські німці здавна домагалися, щоб ... поліцію скасували, бо крім неї істнує у ... ... місцева поліція, підпорядкована авто... ... владі.

Крім того рішено приймати до адміністрації у Клайпеді місцевих людей та шанувати засаду до відомости як у державних так і в автономних урядах.

Алькоголь і тютюн спиняють умовий розвиток

Українік...

В загребському католицьк... органі „Г... ватска Стража" віддають чимр... більше мі... на інформацію про українські с... Нема ... же числа того орґану, в якому ... би к... шої або довшої українікі, зок... ... ділянки. Це не подобалось яком... ...ві-Волинському, який у числі ... Стражи" намагається чудер... кою осмішити й обезцінити ... успіху, бо зараз у черговім числі дістав ро... ну й річеву відправу в... ... хорватів.

Флямандський журн... „Volk en Staat" з 22. грудня приносить репортаж свого кореспондента Варда Гер... про його враження ... побуту у Львові, де згадує м. ін. і про редак... „Діла". Стаття-репортаж поміщена на перш... сторінці та ілюстрована знимкою „Діла".

„Последнія Новості" з 26. грудня прино... з Ню Йорку телеграму про державницьку ак... американських українців

—o—

Арештування на Совітській Украї...

В німецькій пресі появились повідомле... про нове загострення положення на Совітськ... Україні. Подають вістку, що московський ко... саріят внутрішніх справ сконфіскував новови... ні твори Т. Шевченка за націоналістичні ком... тарі до окремих поем. У звязку з тим арешт... вано редакторів Державного Видавництва з ш... фом редактором Розеном на чолі. В Черниго... мали увязнити двох секретарів комсомолу Бо... ка й Миколаєнка, а також головного редактор... орґану комсомолу „Юний Комунар". В Камян... Подільському арештували трьох секретарів комсомолу й письменника Курганського під закидом націоналістичної аґітації. Останні арешти в Совітській Україні вдарили головно по українській молоді, серед якої живлово зростає національна свідомість.

ЯПОНЦІ АРЕШТУЮТЬ БРИТІЙСЬКИХ МОРЯКІВ ТА ВОЯКІВ.

Як подає Домеї, японська морська поліці... арештувала капітана, 2-ох старшин та 43-ох моряків-китайців брит. корабля „Ганна Молер", що причалив до одної японської пристані, куд... вступ чужинецьким кораблям заборонений. Капітан заявив, що він схоронився перед бурею.

У Тієнтсіні заарештовано двох британських вояків, які передерлися через ланцюг японських стійок, обидили японських старшин та чинно зневажили одного цивільного японця.

—o—

В НЕДІЛЮ РАНО ДАЛЯДІЄ ВІДПЛИВЕ НА КОРСИКУ.

Прем. Даладіє виїде в неділю в 10. год. з Парижа і того самого дня вечором відчалить на крузляку „Фош". Він відвідає сперш у Аячіо, опісля Бастію. 3. січня „Фош" причалить ... Бізерти.

Відозва канцлера Гітлера до німецького народу.

Канцлер Гітлер видав у Берхтесгадені з нагоди Нового Року відозву до німецького народу, в якій підкресливши, що в 1938. р. Німеччині повелося поладнати найважніші проблеми своєї закордонної політики — звертає увагу на будучі завдання, а саме: виховання народу в націонал-соціялістичному дусі, скріплення збройних сил та реалізація 4-літнього пляну. Канцлер Гітлер підкреслив ще, що німецький нарід має повне зрозуміння для історичної ролі, що її відограв Мусоліні для вдержання миру в цьому році та висловив вдячність для інших державних мужів, які співпрацювали з Німеччиною у розвязці наглих справ. Відозва стверджує, що закордонна політика Німеччини спирається на протикомінтернівському пакті. Відозва кінчиться запевненням, що німці хочуть причинитися до загального успокоєння світу.

—o—

рідa. Нац. артилерія сильно обстрілювала Мадрид.

Нац. командування стверджує, що його війська заняли місцевости Камарасе, Кубелє і Тормс. Дотепер в національний полон попало 17.000 червоних.

НІЯКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ КОРАБЕЛЬ НЕ ЗАТОНУВ У ГІБРАЛЬТАРСЬКОМУ ПРОЛИВІ.

Нац. уряд категорично заперечує поголоску, немов би підчас бою в Гібральтарському проливі затонула нац. канонірка „Юпітер". Та канонірка взагалі не брала участи у згаданій битві, лиш канонірка „Вулькано", яка є зовсім неушкоджена.

Чесько-словацьке порозуміння у висліді розмов президента Гахи з прем'єром Тісом.

През. Гаха вихіснував свій побут у словацьких горах на розмови з прем. о. Тісою, що мали на меті узгіднити становище до деяких спірних питань.

Карпатоукраїнське пресове бюро повідомляє, що у висліді дотеперішніх розмов дійшло до порозуміння щодо участи податків зі Словаччини у державному буджеті.

Праский кореспондент „Ілюстр. Курера Щоденного" твердить, що на домагання през. Гахи усунуть від впливу на політичне життя проф. Туку, який змагає до того, щоб Словаччина зовсім відірвалася від Чехії. Устійнено також, що словацька поліція і жандармерія матиме окремі одностроі та що чеських урядовців не будуть видалювати зі Словаччини.

Великий повітряний бій під Гранаделлею.

В пятницю в год. 8.30 70 червоних літаків заатакувало нац. становища під Гранаделлею, обстрілюючи їх зі скорострілів. 4 нац. ескадри вилетіли на відсіч — дійшло до великого повітряного бою, найбільшого від вибуху війни. Червона армія втратила 8 літаків, національна 2.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ПОСУВАЮТЬСЯ У ГЛИБИНУ КАТАЛЬОНІЇ.

Комунікат еспанського червоного командування, оголошений у пятницю вечором, стверджує, що нац. війська поважно посунулися вперед на відтинках Тремп, Балягер та Ле-

УКРАЇНСЬКІ УРЯДОВЦІ — ДО КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ, СЛОВАЦЬКІ — ДО СЛОВАЧЧИНИ.

Пресова служба Карпатської України повідомляє, що на основі порозуміння між Карпатською Україною та Словаччиною переведуть обосторонну виміну урядовців: українці урядовці зі Словаччини зможуть виїхати до Карпатської України, а словаки, урядовці в Карпатській Україні вернуться на Словаччину при чому одним і другим взаїмно забезпечено працю.

КАРЕЛЬ ЧАПЕК.

Про ліричного злодія.*)

Воно часом складається інакше, — озвався після довшої мовчанки редактор Зах. — Кілько то разів направду не знаємо, чи то нечиста совість або лише така чванькуватість, бажання показати себе. Головно ті злочинці з покликання певно трісли б, якби не могли то тут то там похвалитися тим, що вчинили. Я гадаю, що багато злочинів вимерло б, якби суспільність їх легковажила. Такого фахового злочинця підбадьорює ця надзвичайна прилюдна увага, якою втішається. Не кажу, що люди крадуть і грабують лише задля тієї слави. Роблять це задля грошей або з легкодушности або під впливом злих приятелів, та як уже раз занюхають тієї „авра популяріс", пробудиться в них якась мегальоманія — це вже зовсім так само, як у тих політиків і взагалі людей, що працюють прилюдно.

Чекайте! Буде тому вже чимало літ, як я редагував наш знаменитий провінціяльний тижневик „Післанця Сходу". Я, правда, народився на Заході, та ви не повірили б, з яким запалом я боровся за реґіональні справи східної Чехії. Це така спокійна горбовина, наче її вималював, із сливковими алеями і тихими потічками. Я тижнями переконував „наш простий верховинський нарід, що тяжко бореться за скибку хліба з непривітною природою і неприхильністю влади".

— Пане, це так гарно та від серця писалося; всього два роки я там працював, одначе за ті два роки я защепив тамошньому народові переконання, що вони прості верховинці, що їх життя геройське та тяжке, що їх батьківщина хоч і бідна, одначе меланхолійно гарна і гориста — я гадаю, журналіст більше не всилі вчинити, ніж вичарувати на Часлявську якийсь шматок Норвеґії. [illegible] які великі завдання може виконувати преса.

То знаєте, провінціональний редактор мусить головно дбати про льокальні події. Отже раз зупинив мене на вулиці тамошній поліційний комісар і каже: „Так, нині вночі якийсь ледащо ограбив крамницю Вашати, торговлю мішаних товарів. А що ви на це сказали б, пане редакторе, той нікчемник там написав і полишив на пульті поезію. Таж це безсоромність, що, ні?"

— Покажіть мені цю поезію — я сказав заraз — це буде для „Післанця". Побачите, що при допомозі друку зловимо того злодія. А крім того, пане, зважте, яка то сензація буде для нашого міста і для всього краю!

Словом, цю поезію після довгих переговорів я дістав і надрукував у „Післанцю Сходу". Скажу вам її, коли ще собі її пригадую. То було більше-менше так:

Перша, друга, третя, четверта, пята,
Шеста, сема, осьма, девята, десята,
Одинацята, дванацята вдаряє,
То така година, що злодіїв знає.
А коли я тії двері розбивав,
То тудою вулицею хтось манджав,
Не був би я хіба злодій, колиб я боявся,
Відгук ходи усе більше і більше віддалявся.
Як хто в тількій чорній пітьмі самий наслухає,
Чує, як у нього в груди серце ударяє.
Ой, те моє бідне серце, сирота, як я,
Ридала би надімною матінка моя.
Комусь там у світі не щастить,
А я тут так сам, лиш миш шелестить.
Миш і я, обоє ми злодії.
Тож я їй кришок трохи розсіяв.
Вона не хоче показатись, де сидить
Так воно: злодій і перед злодієм тремтить.
Міг би я того написати ще багато,
Та згоріла мені свічка, темна хата.

Так то я цю поезію надрукував із обширним психольогічним і мистецьким оглядом. Я підкреслив її балядові прикмети та ясно вказав на ніжні струни у злодійській душі. Була це свого роду сензація. Часописи інших країв і інших країв [illegible] що це звичайний удатний плягіят. Знову-ж інші противники східної Чехії заявляли, що це плягіят, невдатний переклад з англійської мови і ще там щось. Та коли я так вів найзавзятішу полеміку в обороні нашого краєвого злодія-поета, прийшов до мене той комісар з поліції і каже: „Так, пане редакторе, вже можна би було скінчити з тим вашим проклятим злодієм. Подумайте: цього тижня він уже знову обікрав два помешкання і одну крамницю, і після кожної крадежі залишив на місці злочину довгу поезію!"

— Я дуже радий з того, приятелю, ми це видрукуємо!

— То так ішло би в безконечність — пробурмотів комісар. — Пане, це спричиня злочинцям! Таж той чоловік краде тепер лише із такої пробудженої письменницької амбіції! Якось мусите йому відібрати той запал, знаєте? Напишіть, що ті поезії нінащо, що вони не мають форми або настрою, або що хочете. Я гадаю, що той драб тоді перестане красти.

— Гм, — кажу — такого ми написати не можемо, коли вже його раз похвалили. Та знаєте що? не будемо йому більше друкувати тих поезій, ось що!

І так. За дальших чотирнадцять днів було пять нових крадежей із додатком поезій, одначе „Післанець Сходу" про них мовчав, наче мертвий. Я лише боявся, щоб наш злодій наслідком враженого авторського себелюбства не перенісся до Турновська або Таборська та не став темою тамошньої преси. Подумайте: якби там ті пани дерли носа! Ця мовчанка якось збентежила нашого злодія. Яких три тижні був спокій, а потім зачалися ті крадежі знову, лише з тією ріжницею, що додаткові поезії він посилав почтою безпосередньо до редакції „Післанця Сходу". Одначе „Післанець Сходу" завзявся. Од[illegible] що не хотів мати до діла з місцевою влад[illegible] друге, ті поезії були все слабші та слабші. А[illegible] став повторятися та придумувати такі р[illegible] гичні викрутаси і прикраси, словом став п[illegible] тися наче справжній письменник.

(Докінчення бу[illegible]

*) [illegible]

З польської преси.

„Польська державна рація — то рівноправність, толеранція і воля всіх громадян“.

До такого висновку доходить п. н. т. у статті п. н. „Шкідливі тайни“ в „Роботнику“ (ч. 368 з 30-го грудня м. р.). Він пише:

„В останньому часі я ніде не чув про ніякі українські ексцеси й демонстрації, — тому дуже здивувався, коли у соймових звідомленнях прочитав про інтерпеляції українських послів: Целевича, Витвицького, Біляка, Великановича, і ще передтим — про промову п. віцемаршала Мудрого. Довідуюся звідти про „протиукраїнські виступи у Львові“, про „конфіскату „Діла“ за зміщення промови соймового посла“, про „здемолювання українського Народнього Дому в Краснім“, про „побиття громадян української національности“.

„З усього того бачу тільки, що славетна гармонія співжиття обох народів зазнала струсу. З якої причини це сталося і коли — і чому нічого про те не знаємо? Чому це затаюють? Не допускаю, щоб робили це злобно самі редакції часописів, зговорившись проти читачів, щоб тримати їх у несвідомости... Це мені нагадує політику струса, що ховає голову в пісок і вірить, що таким чином втече перед небезпекою.

„А все-ж перед небезпекою можна втекти тільки тоді, коли її докладно знається — і коли її не промовчується, але протиставиться сміливо лихові, яким сьогодні безсумніву є кожна націоналістична агітація, без уваги на те, з котрої сторо[ни]...

...то сіє вітер — збирає бурю“ — і хто ...є іскри, нехай не дивується, коли ...ть жуки пожеж. Хто розбуджує наці[он]алізм, мусить бути приготований на на[ціо]нальну боротьбу й ексцеси — раз польсько-жидівські, то знову українсько-польські.

„Можна потім — так, як це робить п. ген. Скварчинський — відгороджуватися від справців ексцесів, але коли вже раз поставилося засаду спеціяльних прав для окремих національностей держави — і хочеться нпр. виселювати жидівську людність тому, що її за багато — то треба бути приготованим на національні ексцеси.

„Нехай ідуть самі: нехай еміґрують добровільно“ — дораджують представники Озону — всеодно куди, але нехай покинуть нашу країну... Коли-ж не зроблять цього добровільно — то знайдуться вже інші, що приневолять їх до того насиллям і примусом... А тоді самі собою виринають національні конфлікти і націоналістичні ексцеси, що мусять послабити державу, яка має третину непольської людности.

„Автім можна затаювати стан речей і забороняти писати про таку чи іншу боротьбу, але вона буде вестися і може підточити державу, як рак, прокляттям націоналізму.

„Польська державна рація — то рівноправність, толеранція, і воля всіх громадян Річипосполитої.“

Нарікає п. н. т. між іншим на те, що редакції часописів тримають своїх читачів у несвідомости. Та він певно не знає, як і сам признається, що багато речей не знає, про те, як польська преса інформує своїх читачів. Кілька днів тому ми навели клясичний приклад з біографією о. А. Волошина. Чи треба дивуватися, що багато речей вона затаює? Слова п. н. т. це справжній горох до стінн, бо важко переконати того, хто думає, що можна сховати шило в мішку.

„Атут, який ми дозволили вихопити собі з рук“..

Тим атутом, що його дозволила вихопити собі з рук Польща, є українська справа — каже п. Адам Прухнік у статті п. н. „...нська справа“ в „Роботнику“ (ч. 369 з 31-го грудня 1938. р.). Німеччина — каже він — здобула перевагу на заході Европи і після ліквідації незалежности Австрії та після захоплення під ... вплив нової Чехословаччини станула як ...ос на західному кордоні Польщі.

„По-третє — читаємо далі — Німеччи[на] добула бажану віддавна змогу схопити ...ої руки нитку української проблеми. ...мо оком на мапу. Чехословаччина на... ...ла нам своєю формою довбню. Її ...й кінець був спрямований у сторо... ...ччини й у боротьбі між тоталі... ...мократією міг відіграти поважну ...огодні положення змінилося і ...азети відвернулося. Грубий кі... ...сано і Німеччина вхопила його ...і, а тонший кінець сягає далеко в глибину, аж до дна української справи.“

Автор не вірить, щоб це був тільки крок у загальній протисовітській політиці Німеччини. На шляху німецького походу на Схід лежить Польща.

„Виринає побоювання, що наш великий західній сусід міг би вхопити нас у два вогні, виступаючи в імя постулятів меншин німецької й української.“

Автор твердить, що всі починають здавати собі справу з поваги положення. У звязку з цим виринають ріжні концепції, як ось: співпраця з Німеччиною, спільний польсько-мадярський кордон, польсько-совітське порозуміння. Кожна з тих трьох концепцій має свої недостачі.

„Всі ті концепції — це спроби вийти з важкого положення, в якому ми знайшлися внаслідок помилок дотеперішньої політики. Українська справа — це атут, який ми дозволили вихопити собі з рук і тепер його готові виграти проти нас. Яким могутнім чинником був би той атут в наших руках. Для тісних перспектив націоналізму ми стратили з очей шляхи справді великої політики. Ця політика наказувала шукати гармонії між ідеєю визволення народів і державним інтересом Польщі. На тому шляху Польща повинна була шукати забезпеки своєї позиції на Сході на довгі століття. Це булоб одночасно утриваленням нашого міжнародного положення. Політика націоналізму була і є політикою типово консумційною без ніяких перспектив на майбутнє. Це політика на коротку мету, а багато речей вказує на те, що до тієї мети ми вже добігаємо.“

Чи можна ще сьогодні дістати назад цей атут у польські руки? — питається автор, і не виключає зовсім такої можливости. Але стверджує, що не видно в тому напрямі ніяких зусиль, хоч „шлях порозуміння двох сусідніх і близьких народів, польського й українського, накреслила історія“.

Смерть кардинала А Каковського.

В ночі на 31. грудня помер у Варшаві в 76 тому році життя варшавський римо-католицький митрополит, кардинал Александер Каковський.

Кардинал Каковський, уроженець ...сівки, студіював теольогію у Пе[тербурзі і Ри]мі, був професором Духовної Се[мінарії у Вар]шаві, опісля ректором Духовної Академії [в Пе]тербурзі. В 1913 р. після смерти варшавського архиєпископа Попеля папа Пій Х. заіменував о. Каковського архиєпископом та митрополитом варшавської архидієцезії.

В часі великої війни архиєпископ Каковський відіграв визначну ролю як член так званої Реґенційної Ради Польського Королівства, що становила собою суроґат польського уряду по боці центральних держав. У листопаді 1918 р. архиєп. Каковський передав владу в руки Пілсудського.

В грудні 1919 р. папа Венедикт XV. заіменував архиєпископа Каковського кардиналом. Польська преса й польське громадянство глибоко сумують над свіжою могилою свого високого церковного достойника.

ЧОМУ УКРАЇНЦІ ГОЛОСУВАЛИ ПРОТИ СЛОВАЦЬКИХ ЛИСТ?

Розглядаючи це питання, українська закарпатська преса стверджує, що таку поставу викликав сам словацький премієр, який у радієвій промові, виголошеній перед виборами, погрожував вязницею за акцію проти цілости словацької території. „Не стерпимо — мовляв — ніяких кроків проти цілости Словаччини. Хто би того допустився дістанеться не до Попраду, лиш до Ілави (назва вязниці)“. Українська преса стверджує, що Ілавою не змусить прем. о. Тісо українців до співпраці і співжиття. Не Ілава вирішить про українсько-словацький кордон, лиш природне право і Божа справедливість, на які покликувався о. Тісо.

Літературна сторінка.

Новий удар для чеської культури.

Карел Чапек.

Прага, 27. грудня 1938.

На перший день латинських Різдвяних Свят поніс чеський нарід тяжку втрату: помер письменник Карел Чапек, найвизначніший представник повоєнної чеської літератури, далеко відомий поза межами своєї батьківщини.

За свого короткого життя — Чапек народився 9-го січня 1890. року — він написав стільки чисто-літературних творів, що їх цілком вистачилоб, щоб його імя навіки було записане в історії чеської культури. Почавши (спільно зі своїм старшим братом Йозефом) дрібними оповіданнями конструктивного характеру, він дав незабаром по світовій війні дві сильні соціяльні драми „Р. У. Р." і „З життя комах", які обійшли всі світові сцени. Дальші три драми — „Справа Макропулоса", „Біла неміч", і „Матка" — не мали вже того успіху, але письменник меншого калібру міг би десятиліттями живитися їх славою. Поруч із драмами йшла довга низка романів: „Фабрика абсолюту", „Кракатит", „Гордубал" (із життя Карпатської України, варто булоб перекласти), „Повітронь", „Звичайне життя", „Війна з саламандрами", „Перша група". Численні подорожі до чужих країн причинилися до повстання „Італійських листів", „Англійських листів", „Прогульки до Еспанії", „Образків із Голяндії" та „Подорожі на північ". Захоплення природою та тваринами породило книги „Рік садівника" й „Дашенька або життя щенятка".

На всіх цих творах, принаймні на головніших, лежить тавро яскраво окресленої своєрідности, хоч вони в дечому нагадують твори інших письменників, головно англійських, а саме Честертона, Уелса й почасти Бернарда Шова. Нахил до фантастики, конструктивізму та соціяльної сатири безперечно походить із цього джерела, але Чапек зумів наповнити запозичену форму своїм власним змістом, головно вірою в людяність, поступ і добро. Тонкий гумор, який денеде пронизує його книги, та якась особлива, трохи „мужицька" кремезність, така властива чеським письменникам, надає його чисто-літературним творам незвичайну принаду.

Та Чапек був не тільки письменником, але й мислителем і борцем. Студії у Празі, Берліні та Парижі дали йому солідну фільософічну освіту, знання чужих мов і подорожі поширили його обрій, темперамент і ремесло журналіста спонукали його вмішуватись активно у всі ідеольогічні бої. Так воно сталося, що Чапек від самого початку опинився в осередку політичної боротьби, яка йшла у глибині чеського суспільства і часто проривалася на поверхню в формі слабших або дужчих вибухів. Його гуманістичний напрям наперед визначив йому життєвий шлях і товариське середовище: був це шлях Т. Г. Масарика і було це середовище, що купчилось довкола обох перших президентів Чехословаччини. На Чапекових „пятницях" у його затишній віллі бували частими гістьми Масарик і Бенеш, зі свого боку й Чапек бував частим гостем у Ланах, Топольчанках і на праському Граді. Очевидно, що це інтимне товаришування не лишалось без впливу і на політику, так, що частина ненависти, якою деякі чеські кола обдаровували Масарика й Бенеша, автоматично переносилась і на Чапека. Але й літературно цей звязок не залишився без наслідку. „Розмови з Т. Г. М." і „Мовчанка з Т. Г. М." належать до найкращого, що Чапек написав і разом із тим до найцінніших книг у цілім світовім письменстві останньої доби.

Чапекова смерть у розцвіті літ і в розгарі його творчої праці подекуди символічна. Цілий напрям, якого представником і найголоснішим промовцем Чапек був, тепер валиться і топчеться ногами. Провідник цього напрямку, Т. Г. Масарик, помер перед роком, його наступник і однодумець, Е. Бенеш, живе на еміграції, а кожний другий чех вимовляє його імя з огидою й ненавистю. Цілий табор, до якого ці мужі належали, лежить тепер розбитий і здеморалізований. Настали інші часи, прилетіли інші пташки і співають інших пісень. Чапек мусів себе почувати в цій атмосфері глибоко самітним і нещасним. І знову справдилось старе спостереження, що людина ніколи не вмирає передучасно, а щойно тоді, коли вона внутрішньо до того дозріла, коли її внутрішня духова відпорна сила зломлена. За зовнішньою притокою діло тоді не стане. Досить малої простуди, ґрипи чи якого запалення, щоб людина попрощалась із остогидлим світом. І тут знов Чапек показав, що його душа належала до числа вибраних, вищих. Бо тільки буденні люди „піддаються, але не вмирають" — хто справді належить до ґвардії духа, той умирає, але не піддається.

Чехи втратили в Чапекові справжнього великого письменника світового формату, єдиного, що міг їх заступати на міжнароднім форумі. Це видно, між іншим, і з того, що в міжнародніх літературних колах дуже поважно говорили нераз про нього як про кандидата на Нобелеву літературну нагороду. Можливо, що він її нарешті і дістав би, а тепер чехи не мають нікогісінького, хтоб хоч здалека надавався для такого відзначення. Але можна пізнати, що ця смерть примусила чехів задуматись. Брукова преса, яка ще вчора обкидала Чапека брудом, тепер принишкла, президент республіки послав удові письменника дуже теплу кондоленцію, похорон має відбутись на Вишеградськім цвинтарі, де лежать поховані найславніші сини й доньки чеського народу. Відчувається якийсь поворот у настроях, якийсь перелім, якесь отверезіння. Так письменник, що служив народові своїм життям, може прислужиться йому й своєю смертю.

М. Г—р.

Англійська повість про вченого, що покинув науку.*)

Англійські повісті здебільша довгі, подрібні, спокійні. Ось одна п. з. „Досліди" на 500 сторінок, свіжо перекладена, оповідає історію життя молодого вченого Майльса з найкращими виглядами на славу. Майльс кінчає льондонський університет завдяки стипендії і входить уже як молодець у коло славних учених, бо всі вірять у його совісність, працездатність і талант. Він вибирає собі за спеціяльність кристальоґрафію, не з хисту до цієї науки, а обрахувавши, що над нею мало працюють і багато її питань ще нерозроблених. Перші дві малі студії на підставі дослідів удаються йому щасливо і простягають перед ним великі можливості. Інтеліґентна жінка, в якій він закохується, розбуджує в ньому вищі амбіції, головно потребу доброго матеріяльного становища. Коли по кількох роках ця приятелька вийде заміж за його приятеля, Майльс поринає ще більше у праці, щоб забути про свою самотність, заглушити себе. Його вдатні наукові експерименти прокладають йому дорогу до становища директора нового наукового інституту, що має бути заснований як дослідчий осередок при співучасти вчених професорів із ріжних англійських університетів.

Майже напередодні нарад, на яких мають провести його кандидатуру, він подає до відома преси вислідн своїх останніх експериментів, що є майже сензаційним відкриттям. Один з учених приватно піддає у сумнів правдивість цього переведеного експерименту. Виявляється, що Майльс справді помилився, не перевіривши при обрахунку одного факту. Його кандидатура на директора паде: місце дістає інший, багато скромніший і менше талановитий. Майльс виправдується і покірливо приймає становище заступника директора. Тоді він закохується вдруге, у багатій гарній жінці і жениться з нею. Вона горда, що допоможе йому до наукової слави. Тимчасом Майльс рішає нишком працювати з натугою чотири роки тільки на те, щоб у моменті найбільшого успіху покинути наукові студії. Він хоче зробити жест перед своїми товаришами-суперниками і своїми професорами на доказ, що йому не залежить на славі.

Ця психольогічна еволюція 30-літнього вченого, кандидата в 33-ім р. життя на члена Академії Наук, змальована на тлі ріжних дискусій і міркувань про сучасний стан науки. Автор показує нам ріжні типи вчених — від безкорисних фанатиків для яких наукова праця є самоціллю аж до дрібничкових, вирахованих кар'єристів, що здобувають собі авторитет ріжними зверхніми прикметами, товариськими симпатіями та дрібними інтриґами. Це наукове тло займає в повісти багато місця і може живо цікавити вчених, які орієнтуються у взаєминах поодиноких ділянок: математики, хемії, фізики чи астрономії. Все-ж і звичайний читач не надибує ніяких труднощів при лектурі цієї повісти, написаної з ясністю, якої майже не можна уявити собі у слав'янського письменника, що хотів би заторкнути таку тему.

Сам автор має часто сумніви, чи пише досить ясно і сповідається з них: „Усі ці роздумування дуже недолугі і гадаю, що хтось зробить це ліпше. На своє виправдання маю тільки те, що ці справи тепер досить складні. Трудно пишучи про явища зовнішнього світа не розбуджувати в уяві читача якихось образів, коли всі знаємо той світ, про який говоримо. Коли хтось пише і про людей, може бути певний, що його зрозуміють, коли його описи нагадують обставини, серед яких ми виховались. Зате дотеперішній спосіб відтворювання людини, оте поняття „характеру", змінилося небагато за 2000 років — від Сатирикону до Джойса.

*) C. P. Snow: „Zrywam z nauką". Nakładem Trzaski, Everta i Michalskiego. Warszawa, str. 496.

—o—

Спроба повісти зі шкільного життя.

Марія Остромира: „У ВИРІЙ". Повість. З передмовою Л. Нигрицького. Львів 1938 „Українська Бібліотека", ч. 69, ст. 128.

Новий дебют. Наші читачі може пригадують собі прізвище авторки з деяких нарисів друкованих у „Ділі". Вони були тихі, безпретенсійні, як оця повістева спроба, що має послину прикмету: совісної обсервації та великої простоти стилю. Не є це повість, а тільки нарис до неї; для повісти треба було б або розмалювати тло на якому живуть учениці та їх учителі або звязати їх долю якоюсь спільною интригою або психольогію одної чи більше поглибити. Тут маємо тільки пестрій шкільної атмосфери і поодинокі постаті пересуваються досить незамітно, не зупиняючи нашої уваги чимось видатним, характеристичним, чимось, що казало б нам чекати на розвязку ситуації або назрілого конфлікту.

Авторка пішла за доброю школою Марка Вовчка у стилі, зводячи речення до найбільше необхідних слів, дбаючи за лопість і природність. „Минали дні, минали місяці. Одні поволі, лініво воліклися, інші живо, бадьоро пробігали. Здавалося, що від звуку страшного слова „війна" зупиняться і зі страху на місці присядуть. Але де там! Лиш на хвилинку зупинилися, а там з усієї сили рванулися й помчали вперед. Як зачалася війна, Оксана кінчала саме чотирнадцятий рік. Було вже майже по жнивах. Саме дотинала Оксана жовтіючі овес, як прийшла перша вістка про війну."

Такий засіб оповідання видається легкий, але [illegible] саме вимагає багато більшої знайомости мови та [illegible] бування сюжету, між зірками, яка переливається бу[illegible] дними ... [illegible] ... зовсім нехарактеристич[illegible] ми для ... осіб та їх настрою. Та при цій прост[illegible] майже ідилічній, сам опис не вистачає і коли він т[illegible] кається буденно-сірих справ, таких нам добре відом[illegible] як шкільне життя, він повинен би мати за собою [illegible] ву дію, що нас підтримує під час лектури. Як погод[illegible] вірне відтворювання середовища з такою пікавою [illegible] єю? — на це нелегке питання відповідають повісти[illegible] численними прикладами, хоч ... найсірішу буденщин[illegible] показують вогнем своєї уяви.

На кожний випадок як на дебют оцю новелістичну спробу Марії Остромири треба привітати зі сим[illegible] тією.

Сторінка без політики.

Рекордисти поневолі.

Страх додає людині сил та відваги.

Загально відоме, що у хвилині найбільшої небезпеки людина зуміє здобутися на найбільше зусилля, про яке у звичайних умовинах не може навіть і мріяти.

Ясно, що підчас різного роду спортових змагань енергія та сили змагунів збільшуються під впливом амбіції та взаємної емуляції... Та інстинкт самооборони та страх перед смертю можуть видобути з людини ще більші засоби енергії. Прикладів на це маємо чимало.

Десятник американської маринарки Дрім Масон, людина, як на це вказує його професія, здорова, сильна та виспортована (але в кожнім разі не рекордист у легкоатлетиці) дістав при[каз] перевести вантажне авто з динамітом із за[лі]зничої стації до порохівні. Очевидно, він му[сів] їхати обережно та поволі, щоб оминути [всякі] потрясення.

По дорозі, зїзджаючи на закруті горбка, [Ма]сон запримітив, що невідомо з яких причин [у]перек дороги впав великий телеграфічний [сто]вп. Дощ тільки що настав і асфальт гостин[ця] був ховзький. Про затримання авта годі бу[ло] навіть і мріяти. Здавалося, що моряка жде [не]минуча смерть, бо авто перевернеться на [ство]впі й динаміт вибухне.

Десятник вискочив відрухово з авта і то з [та]кою силою, що впав відразу до рову віддале[н]ого на 5 м. і 12 центиметрів. Ледви він успів [до]тикнутися лицем до рова, як динаміт вибух.

Ясно, що такого скоку був би Масон у зви[чай]них умовинах не виконав.

[Бува]ли теж випадки, що люди, які у зви[чай]них умовинах дуже слабо вміли плавати, [під]час катастрофи корабля вміли вдержатися [на] [пове]рхні моря в рекордовому часі. Два ро[ки тому] [мо]ряк Пеляр упав підчас прогульки [корабле]м через необережність до моря. На[й]шовся на отвертім морі на своїх власних [с]илах. [Ніх]то нікто того не запримітив і нещасний силах. Розпука додала йому сил і він у черевиках та одягнений зумів удержатися на поверхні моря 12 годин і 35 хвилин. Вирятували його рибалки. Коли Пеляра посадили в човен, він негайно зімлів та пробудився аж по 24 годинах.

При цьому слід згадати, що Пеляр у звичайних умовинах міг удержатися на поверхні води найбільше годину.

Німецький турист Герберт Брер перебував на відпочинковій прогульці над Північним Морем. Одного разу він проходжувався по пляжі підчас відпливу. Стомлений, він положився на піску та заснув. Колиж зголом пробудився, запримітив, що лежить у воді. Щоб утекти від припливу він почав бігти й за 7 хвилин перебіг понад 3 кільометри.

Підчас боїв над рікою Ізонцо в часі світової війни австрійський вояк Рудольф Мозер, який стояв перед запорою з колючого дроту, запримітив раптом, що у віддалі кількох метрів від нього впала граната. Щоб схоронитися перед вибухом до окопів, Мозер зміцня, в повному узброєнні перескочив запору.

Коли відтак по бою, що його вирішили австрійці у свою користь, Мозер хотів повторити свій рекордовий скок, попав у саму середину колючих дротів та дошкульно покалічився.

Виявилося, що він у звичайних умовинах, не міг перескочити навіть половини тієї висоти, що передтим, коли рятував своє життя.

Оттакі події найкраще ілюструють, що у виїмкових умовинах, коли життя людини стає перед маревом загибелі чоловік зуміє добути зі себе просто „понадлюдські" сили, щоб перед тією небезпекою рятуватися і таким чином осягає спортові рекорди, що про них навіть найкращим спортовцям не снилося.

—o—

Клюб сліпих картярів.

[Кожний] край має якусь прикмету, що надає [йому] спеціяльний характер. Англія, край мря[ки], [з]більшу завдячує свою популярність у ве[ликій] мірі безчисленним клюбам найрізнішого калібру.

[Са]м Льондон має дуже багато клюбів. Во[ни] [нада]ють цьому містові спеціяльний характер [і] [са]м ніхто не переборщує, коли скаже, що [людин]а, яка в Англії не належить до ніякого [клюбу], взагалі не беруть під увагу.

[Серед] льондонських клюбів є два роди [т.] зв. старі й нові. По війні повстали чи[мало] [т.] зв. „найтклюб", нічні клюби, які ду[же] [розм]ножилися. Між ними є різні клю[би] [для] містиків, але найбільший відсоток [це] [гр]а клюби, яких головним завданням [гра]. [Та] треба знати, що навіть пристрасти [„гри"] заборонені державою в інших [краях], [в] Льондоні знаходять захист у клюбо[ах]. До таких клюбів слід теж зачислити [...]их.

[Відомо], що люди, які з різних причин [...]ір, намагаються й далі вдержати такі [...]ві рямки, в яких вони жили давніше, [доки] [не] [з]вістало нещастя. Очевидно, їм це лиш [уда]ється. Якщо йде про [літе]ратуру, то [сліп]ці мають добре уладжені спеціяльні [...], яких в Англії чимало. Вистане лиш, [щоб] [він] навчився читати різьблені букви, то книжок йому напевне не забракне. Також і радіо уприємнює сліпим світ, дає їм багато розваги та нагоди до науки.

Та щож має робити сліпець, якому здавна залишилася пристрасть до азарду та який хотів би заграти партію покера.

В одному з льондонських клюбів, до якого належали розмірно заможні сліпці, винайшли спосіб, що при його допомозі сліпі могли грати в карти. В засаді така метода була дуже проста. Вистачило наколоти поодинокі карти відповідно до барви й до черги, щоб невидючий партнер міг зорієнтуватися та заграти партію бріджа чи покера. Одначе роздавати карти мусить хтось, хто не бере участи у грі, бо не зважаючи на те, що карти швидко роздають, то той, що роздає, всеж міг би запамятати, що кожний з учасників має в картах.

Така нескладна система дає змогу сліпим вести між собою різні гри, очевидно по відповідній вправі і не в такому темпі, яке існує при грі видючих.

Ніхто не може брати за зле сліпому джентельменові, що шукає розваги у грі. Одначе в клюбі, в якому сліпі засіли вперше до гри, думки були неоднозгідні. Багато членів клюбів побоювалося, що введення азардових гор може спричинити небезпеку для клюбу. Тому, що між членами клюбу не було однозгідности, частина членів примістилася в одному куті голю, друга частина, „картярі", примістилися в іншому куті голю.

Події ішли швидким темпом. У картяному куті процвітав якнайкраще дикий покер і чимраз більша скількість поважних та спокійних членів почала захоплюватися азардом, який дозволив їм забути про свою гірку долю.

Одного вечора, якийсь грач стратив у клюбі ціле своє майно. Схвильований грач вернувся в розпуці домів, написав листа до поліції та стрілив до себе з револьвера. На другий [день] до оригінального клюбу прийшла у відповідній порі поліція. Поліцисти обсервували довший час дискретно гру, приглядалися схвильованим грачам, які кінчили партію. Відтак чемно, але рішуче поліцисти повідомили грачів, які нічого не сподівалися про конфіскату карт і грошей та всіх картярів запросили на малу гутірку до Скотленд Ярду.

Перегоновий букмейкер у спідниці.

Англійська поліція ставиться дуже гостро до перегонових маклерів т. зв. букмейкерів, які працюють без відповідної концесії. Оплати, що їх бере англійська влада за концесії для букмейкерів, дають доволі поважний прихід.

Підчас переговоного сезону поліція вживає всіх заходів, щоб нелеґальним букмейкерам не дати вести своєї праці. Поліційні протоколи проти потайних букмейкерів на денній черзі. Одначе недавно трапилося, що поліція записала за нелеґальне переведення закладів і подала до суду... жінку.

Першою букмейкеркою була 23-літня кельнерка Катерина Свіфт. Вона ставала при вході на перегоновий майдан і там приймала ставки. Одного дня вона так захопилася своєю працею, що не запримітила поліціянта, який до неї підійшов. За таку хвилинку розгублення її поставили перед суд, який покарав її гривною трьох фунтів або на 15 днів арешту.

Оборонець Катерини Свіфт виголосив у суді промову, в якій просив, щоб його клієнтку лагідно покарали, бо вона перша жінка букмейкер і, треба це признати, вона відчиняє перед жінками нову ділянку заробітків.

Не зважаючи на таку палку оборону суд таки засудив піонірку букмейкерства.

—o—

Перемога дня над ночею.

Дня 21. грудня був найкоротший день і найдовша ніч у році. Та вже від тієї дати день стає щораз довший, ніч щораз коротша. Народжується Новий Рік, нова весна, а Різдво Христове є величнім знаком того відродження в природі. Разом із тою обновою на землі наче обновляються наші душі, мрії, надії. Бо чиж перемога дня над ночею не є пророчистим знаком і віщуном того, що і в нашому житті по довгім часі клопотів і всякого лиха стане перемагати добре і почнеться радісна та ясна доба кращого життя? Це відвічна правда, що в житті одиниць і народів чергуються доби горя й радости так, як у природі ніч і день, зима і літо, негода і погода. Віримо, що по добі історичної негоди мусить прийти доба весни і погоди. Та знаємо, що здійснення тієї мрії залежить не тільки від віри, але й від діл. Наші діла мусять скріпляти нас духово і матеріяльно, тоді вони приспішать прихід сподіваної весни й ожиданого добра. Тут хочемо вказати тільки на одну з чеснот, яка безперечно дуже сильно скріпляє духову й матріяльну силу одиниць та народів таким чином наближує їх до добра. Ця чеснота — це ощадність. Постійне щадження свого дорібку, особливо гроша в рідних фінансових установах — ось одна з громадянських чеснот, яку всі ми повинні розвивати і плекати, в імя свого особистого й загального добра! Коли плекання і пропагування цієї чесноти, щадження гроша в рідних банках, вважатимемо всі своїм національним обовязком, тоді певно скоріше зійде нам сонце ожиданої весни! (Ю).

Подаємо до відома, що наш син і брат

Юрко Бурачинський

помер 24. грудня 1938 у Клюж (Семигород) по довгій та важкій недузі в 33. році життя. Похорон відбувся 30. грудня 1938 в Чернівцях на Буковині.

Родичі і сестра.

З життя наших установ.

ЗІЗД ГОЛОВ ФІЛІЙ „С. У.".

Дня 23. грудня 1938. р. відбувся у Львові зізд голов Філій „С. У.", в якому взяло участь 56 делеґаток, що заступали 39 Філій „С. У.", члени Головного Виділу та Контрольної Комісії, разом 70 учасниць. Нарадами проводила голова централі п. Мілена Рудницька.

В програму зізду входили: 1) Короткі інструкції референток Головного Виділу „С. У.". 2) „Фінансовий стан Товариства" — реферат п. Олени Шепарович. 3) „Союз Українок у 1938. р." — реферат п. Мілени Рудницької.

Зізд був скликаний та відбувався під гаслом: „Відновлюємо працю в Союзі Українок!" Метою зізду було зясувати теперішнє положення Т-ва, освідомити собі всі наслідки пятимісячної перерви в праці та проаналізувавши змінені умовини нашого життя, повести згідно з ними відновлену діяльність. Це було змістом усіх рефератів і дискусії.

Дискусія була незвичайно оживлена і річева. Делеґатки торкалися перш усього тих усіх практичних справ, що відносяться до відновн праці та навязання її до того моменту, в якому вона перервалася. З голосів делеґаток можна було виробити собі ясну картину ситуації в краю: в цілій низці повітів (прикарпатські повіти, Бережанщина, Золочівщина й ін.) всяка зорганізована діяльність, не тільки в „С. У.", але і в інших товариствах, натрапляє на дуже великі труднощі.

Багато часу заняла теж дискусія про анархічні виступи, що мали місце на терені двох Філій „С. У.", у Коломиї та в Стрию. Голоси делеґаток виявили, що край однодушно осуджує цього роду виступи, що потвердила ухвалена зіздом резолюція такого змісту:

„Зізд голов Філій „С. У." дня 23. грудня 1938. р. осуджує з цілою рішучістю анархічні виступи невідповідальних членів Т-ва, що мали місце на терені двох Філій „С. У.". Уважаючи їх крайнє шкідливими не тільки для нашої організації, але і для української справи взагалі, Зізд завзиває Головний Виділ витягнути якнайгостріші консеквенції супроти тих членів Т-ва, які допустилися чи в майбутньому допустились би цього роду вчинків, та ліквідувати в місця всякі прояви анархії в „С. У."

Найшла теж відгомін у дискусії і справа ворожого відношення преси п. І. Тиктора до „Союзу Українок" та факт виповідження праці двом редакторам „Нового Часу", що їх жінки є членами Головного Виділу. В цій справі зізд приняв таку резолюцію: „Тому, що преса п. Тиктора, зокрема часописи „Новий Час" і „Комар", заняли в останніх часах до „С. У." вороже становище, чого доказом є такі факти, як пасквіль на голову Т-ва в „Комарі", виповідження праці двом редакторам, яких дружини засідають у Головному Виділі „С. У.", та міщення в „Новому Часі" статтей, що кривлять добре імя нашої жіночої організації, зізд голов завзиває всі Філії і Кружки „С. У." та всіх членів Т-ва поставитися відповідно до преси п. І. Тиктора."

Наради були ввесь час дуже поважні і річеві. Можна мати надію, що цей зізд голов буде тою подією, від якої датуватиметься новий етап живої та плідної праці в „Союзі Українок".

ПРОГРАМА КАРПАТОУКРАЇНСЬКИХ РАДІЄВИХ АВДИЦІЙ.

Карпатоукраїнська пресова служба повідомила в суботу в годині 14.15, що від тепер словацькі радіовисильні надаватимуть українські авдиції в таких годинах:

I. Інформаційні комунікати. В будні дні: огляд преси в год. 7.20, комунікати пресової служби в год. 12.55, 16.05, 19.00, 22.15. В неділі й католицькі свята: огляд преси в год. 12.20, комунікати пресової служби в год. 19.00 та 22.15.

II. Програмові авдиції: в неділю 14.30—15.15, у вівторок 18—18.20, в четвер 15.45—16.10, в суботу 18—18.25.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Останній лист.

Високоповажана Пані!

Мушу вам отверто заявити, що Ваші відвідини були для мене дуже прикрі. Не дивуйтеся, що так кажу, але я чоловік щирий — що на умі те на язиці. Особливо тоді, коли не маю страху перед наслідками! В нашім випадку наслідок може бути хіба той, що ви більше до мене не покажетеся, а я — правду сказати — не маю нічого проти.

Наша знайомість не нова. Пригадую собі як нині: тому пятнацять років пізнав я вас на одних вечерницях, над раном і тоді ми навіть разом вийшли з забави.

Тоді я був багато молодший і тому знайомство з вами трактував зовсім інакше як тепер. Потім ми не бачились два або й три роки, щоби знову стрінутись ненадійно і — ніде правди діти — зовсім непотрібно. Причин моєї нехіті до вас було дуже багато. Поминаючи ваш ненормальний темперамент, вашу заздрість та еґоїзм, я вже тоді знав, що не тільки мене одного вирізняете своєю симпатією. Доходили до мене слухи і про цього і про того і про тамтого, а до всіх нас ви стосували менш-більш однакову рецепту залицянок. Але я тоді примикав на це око думаючи, що кожні останні ваші відвідини будуть послідними і що не варт робити вам з цього приводу більших закидів.

Одначе після вашої останньої візити бачу, що ви готові знову зявитися і тому пишу до вас оце письмо та заявляю: маю вас досить і — бувайте здорові!

Прийшли ви, правда, нібито на хвилину, ніби то припадково і що?!.. Сиділи в мене, аж я

мусів шукати помочі в посторонніх людей. Чи це для дами дуже похвальне — позволю сумніватися.

Сказали ви на вступі.

—Я вам багато часу не заберу!

Думаю — може справді. А ви — сами знаєте...

Потім прийшло ваше запевнювання про симпатію до мене, про велику тугу за мною, про потребу бачитися зі мною і т. д. А коли я запитав, які ваші пляни на майбутнє щодо моєї особи, то ви воліли цю справу замняти і не дали ніякої ясної відповіді. Мої почування вам здається байдужі — головна річ, щоб був заспокоєний ваш еґоїзм. Скажіть сами: як я міг почуватися в ваших палких обіймах, коли знав, що того самого дня або день чи два дні тому ви так само, або ще палкіше голубили мого знайомого, чи мого товариша?!.. Перша прикмета мужчини — це дискреція, але з недосказаних слів, з усміхів і натяків я переконуюся, що ваших симпатій і то дуже а дуже близьких симпатій не зложив би на одну снопову фіру.

Супроти цього всього: зриваю з вами і прошу більше до мене не показуватися.

Не подобається мені в вас усе — включно до вашого імени: Грипа!

З пошаною остаю

Галактіон Чічка.

..Стежі, що понесуть польщину"..

Варшава, 30. грудня.

Заходами головної команди Леґії Академічної виїхало протягом минулого тижня з Варшави на Гуцульщину (до Ворохти і до Березова Шляхотського) кілька груп академічної молоді з метою вести десятиденну пропаґандивну працю.

Кожний відділ академиків (в одностроях Л. А.) одержав на кошта побуту по 2.000 зол.

Озонова прес. аґенція ПАТ повідомляє: „Орґанізаційна акція „Звйонзку Млодей Польскі" обняла усі повіти півд.-східніх земель м. і. відбулися великі орг. збори в Раві Руській. В Жовкві відбулися великі інформаційні збори в салі міської ради, на яких комендант десятої округи З. М. П. п. Пророк виголосив реферат „Постуляти польської держ. ради на півд.-східн. землях і молодь".

Аналогічні збори відбулися в Яворові".

Комунікати пресових аґенцій називають усі ці почини і спроби стежами польщини на „кресах".

Гром.

На господарському фронті.

V. ЗІЗД ГОЛОВ І СЕКРЕТАРІВ ФІЛІЙ Т-ВА „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР".

Для обговорення умовин праці під сучасний мент та намічення напрямних на найближчий рік скликало Т-во „Сільський Господар" у Львові пятий з черги зізд голов і секретарів Філій Т-ва „Сільський Господар" дня 28. грудня 1938. р. В цьому Зізді взяло участь 68 делеґатів філій та представники Центросоюзу і Маслосоюзу. Зізд отворив голова Товариства Мирон Луцький, який покликав до Президії М. Кузьмина (Зборів), Л. Бачинського (Перемишль), та О. Кисілевську (Коломия) і на секретарів інж. О. Березюківну й інж. С. Ящуру. При отворенні Зізду голова згадав про смерть в останньому часі дир. д-ра П. Палійчука, голови філії в Теребовлі, інж. Р. Погорецького, повітового агронома в Яворові, дир. С. Василака, б. голови філії в Ходорові, о П. Петрика, заст. голови філії в Самборі та О. Трача, визначного члена Філії у Станиславові. Память їх ушанували приявні повстанням з місць та однохвилинною мовчанкою. Відтак голова представив у загальних нарисах наше господарське положення в краю, його труднощі в відзвав до якнайтіснішого сконсолідування усіх тих чинників, що діють у господарському житті народу та до обєднання хліборобського світу в Т-ві „Сільський Господар".

Умовини праці Т-ва „Сільський Господар" та завдання на 1939 рік реферував інж. І. Лапчук. На вступі промовець зазначив, що в діяльности Товариства показалася риса господарської скрути; на це доказує поважний спадок цін збіжжа в порівнянні до минулих років, бо на 24—40 прц., та зменшення доходовости у годівлі тварин з причини пришиці. Події в Европі вплинули теж некорисно на наш експорт. А події в краю в цьому році гальмували, а то й цілковито спиновали нашу господарську роботу. Припинення діяльности 2 філій, розвязання чи недозволення основувати 13 кружків, позбавлення права свободи працівників саме в найважнішій порі праці — це перепони важкі в наслідках. Перепони в зґонах свиней, постійна загроза розвязати Секції Хліборобського Вишколу Молоді і Секції Господинь —

усе те було теж перешкодою у праці Товариства. Щораз то більше комплікуються справи набуття землі з парцеляції та справи впорядкування громадських ґрунтів, яких самовпрядкування сьогодні старається позбутись, хоч уже вийшов закон про впорядкування ґрунтових спільнот (який щойно за 3 роки ввійде в життя). Серед таких відносин довелося нашим хліборобам святкувати 90-і роковини скасування панщини та закріплення землі і волі за селянами і рівночасно кінчити 4-ий десяток літ праці „Сільського Господаря“. Члени Товариства всеж старалися всіми силами піднести свої господарства. У звязку з працею над піднесенням сільського господарства йшов упарі розвій і нашої господарської установи. Число членів „С. Г.“ зросло у звітовому році на 10.5 тисяч так, що „Сільський Господар“ нараховує понад 140 тисяч членів, себто обєднує 15.5 прц. усіх господарств (пересічно в Польщі є обєднаних 11 прц.), але — як подають польські то-

вариства — вони обєднують у тернопільському воєвідстві 20 прц., у станиславівському 15 прц., у львівському 12 прц. своїх господарств. Члени „Сільського Господаря“ обєднані в 1900 кружках і 60 філіях. Фахову працю ведуть фахові люди, яких є понад 160. (Для порівняння з польськими товариствами: працює у них понад 200 працівників на тому самому терені). У звітовому році „Сільський Господар“ зорганізував 12 курсів для вишколу потрібних йому працівників з ріжних ділянок своєї праці і 3 зїзди агрономів та інструкторів для обговорення важних суспільно-агрономічних справ. Звязок з краєм держала централя „С. Г.“ через постійні поїздки, яких було 480 (у 1937 р. 285). Філії зорганізували 18 прогульок з 70 сіл, щоб звидіти свої центральні установи у Львові. Найкращим звязком з краєм є преса, на яку складаються: двотижневик „Сільський Господар“ і місячники: „Український Пасічник“, „Хліборобська Молодь“ та „Практичне Садівництво“ (від 1939 р. „Сад і Город“). Велике недомагання відчуваємо через брак власних домівок. Польські організації на тому самому терені мають понад 1.800 „людових домів“, підчас коли ми далеко позаду тої цифри. Багато праці присвятило Товариство обороні інтересів села чи то при проєктах законів, чи в заступництві інтересів на місцях. Як виходить, то несвітлі були умовини праці Товариства в 1938 році. Для поборення всіх труднощів, які щораз то більше зростають, мусимо скріплювати Товариство „Сільський Господар“, обєднуючи в ньому всіх наших господарів, сильніше ширити господарські видавництва, подбати за хліборобське шкільництво та приготовлятися вже тепер до гідного відсвяткування 100-літніх роковин свободи українських хліборобів і 50-ліття праці „Сільського Господаря“.

З черги реферував інж. М. Девоссер справи буджетів філій на р. 1939 та інж. А. Романенко про видавництва „Сільського Господаря“.

В широкій, дуже річевій дискусії забирали голос усі представники Філій та приняли у висліді нарад низку постанов щодо дальшого поширення організації та зміцнення і сконсолідування всіх господарських сил для піднесення культури й добра хліборобів.

Наради Зїзду тягнулися від год. 11—18 вечором.

I. Л.

НОВИНКИ.

1 НЕДІЛЯ
Ст. ст. 19. грудня 1938.
Неділя перед Різдвом.
Лат. Новий Рік.
Сонце: схід 7.23, захід 15.32.
Місяць: схід 12.35, захід 2.41.
Завтра: Понеділок.
Ст. ст. 20. грудня 1938. Свщ. Ігнатія.
Лат. Імени Ісус.
Сонце: схід — 7.23, захід — 15.33.
Місяць : схід — 13.14, захід — 3.53.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— ПЛАТІТЬ ТОЧНО ПЕРЕДПЛАТУ! ПРИСИЛАЙТЕ ЗАЛЕГЛОСТИ! Ш. Передплатників просимо вирівняти залеглости, бо стримаємо висилку часопису! Присилайте точно щомісячну передплату, бо інакше не дістанете книжки зі щомісячної Бібліотеки „Діла“! Наш часопис найдешевший, бо крім 10-ти сторінок найкращої щоденної газети та 16-ти сторінок під неділю, — даємо точним передплатникам щомісяця даром одну прегарну і вартісну книжку величиною від 10—15 аркушів друку. Точний передплатник „Діла“ складає за рік Бібліотеку „Діла“ з 12 томів.

— **Косметичний Кабінет „DISTINCTION“ перенесений на вул. Сикстуську ч. 14, I. пов.** Поширений і вивінуваний кабінет з останіми засягами техніки і знання дорівнює він тепер европейським заведенням. 3058 —10

— **А коли засвітите ялинку,** не забувайте, що найбільш ефектовну світлину зробите тільки на найкращому панхроматичному фото-матеріялі „АҐФА“. — Дістанете в єдиній українській фотокрамниці Екомп, Львів, ул. Сикстуська 29, тел. 203-30. 1639 1—?

— **Передсвяточний Ярмарок** Кружка ім. Ганни Барвінок, відбудеться 3. січня 1939 р. Жертви просимо складати в шкільній домівці при вул. Мохнацького 12. Всі Пані роблять свої передсвяточні закупи на Рідно-Шкільнім Ярмарку. Початок в год. 10-ій. — **Старшина Кружка ім. Ганни Барвінок.** 3100 1—2

— **Пригадуємо, що святочні закупи** муку та інші споживчі товари найкраще полагодите в знаній українській фірмі „Промисловий Млин“, Львів, Площа Унії Берестейської 4. 3089 1—2

— **Медівнички,** прецлики, чаєвики, тіста — приманливе печиво на ялинку — удасться Вам тільки на українського виробу порошку до печива „Ароза“. 2997

— **Космео** — Львів, Миколая 7, фахово порадить Вам Пані, як раціонально плекати вроду. 2933 6—20

— **Пошесть грипи** шаліє від місяця у Львові. Нема тут, здається, одніського мешкання, де

бодай один член сімї не лежав би закатарений, з меншою або більшою гарячкою в ліжку; нема уряду, заведення, варстату праці, в якому грипа не проріділа б числа спосібних до праці службовиків та робітників. Пошесть, що має назагал нормальний хід, не минула також нашої редакції, адміністрації та друкарні; половина співробітників видавництва вже хворіла, або ще лежить у ліжку, а інші з закатареними носами та хрипкою терпеливо чекають на свою чергу.

— **Сензаційні перекидини львівських суддів.** З днем 1. січня ц. р. суддя окружного суду у Львові д-р Яків Льокер, який був в останньому часі предсідником трибуналу у пресових справах, переходить з карного виділу до цивільного виділу. Одночасно з карного виділу перейшов до гіпотечного виділу суддя окружного суду у Львові Дисевич, який дуже часто проводив трибуналові в політичних процесах. На їх місце прийшов до карного виділу суддя Цибульський з цивільного виділу у Львові і суддя Готас зпоза Львова.

— **Дирекція міських трамваїв** у Львові, повідомляє, що карти вільної їзди трамваями і легітимації з 1938, видані установам і т. п., на основі яких можна дістати знижкові білети, будуть важні до 15. січня ц. р.

— **Карні накази на священників.** Скарбовий уряд у Радехові наложив на всіх отців парохів радехівського і лопатинського деканату кару від 5—15 зол. за незложення зізнань у справі доходу за 1937 рік. — Від цього карного наказу слід внести відклик до Скарбової палати у Львові, що письмом з 24. лютого 1937 р. ч. Ж. О. К. Д./16/36 на основі податкової ординації (Д. З. ч. 14, поз. 134) постановила, що священники не мають обовязку складати зізнань про доходи по думці §. 46. виконного розпорядку до ст. 68 і 69 податкової ординації. — О. М. З.

— **Обмеження у прикордонній смузі.** За розпорядком львівського воєводи про обмеження у прикордоннім поясі у львівськім воєвідстві, що його наші читачі вже знають, появився у станиславівськім воєвідськім деннику з 27. грудня 1938 р. розпорядок станиславівського воєводи. На основі цього розпорядку не можна їхати на терен прикордонної смуги, означеного розпорядком станиславівського воєводи з 10. березня 1937 р., без спеціяльного дозволу старости свого постійного місця замешкання. Особи, які прибувають до прикордонної смуги, обовязані зголосити свій побут до 24-ох годин. У прикордонній смузі заборонений всякий рух поза межами осель і будинків від заходу до сходу сонця, хіба місцева повітова адміністраційна влада дала спеціяльний дозвіл. Згадана постанова не торкається урядовців, старшин і підстаршин в активній службі та їх родин і учасників військових лещетарських курсів. Розпорядок станиславівського воєводи обовязує від 1. січня до 31. грудня 1939 р.

— **Вибори до міської ради** в Тернополі, розписала влада на день 5. лютого ц. р.

— **„Дом стшелецкі" в Любінцях.** На днях відбулося посвячення нововибудованого „дому стшелецк"-ого в Любінцях, пов. Стрий, що його довершив кс. Станкевич. На посвяченні промовляв староста зі Стрия Гармата та кількох інших промовців. У новому домі знайдуть приміщення всі польські організації. („Всхуд").

— **Урядовий спис лікарів,** які виконують практику в Польщі, підготовляє міністерство суспільної опіки. Спис появиться вже в найкоротшому часі на основі статистичних даних лікарських палат. У спеціяльній рубриці будуть подані лікарі, які скінчили лікарські студії за кордоном і свої дипльоми нострифікували у Польщі.

— **Жиди в Польщі втратять громадянство.** Польська преса пише, що по святах польський уряд зголосить в соймі законопроект, на основі

...ого втратять громадянство всі жиди, які ді...али його по 1918 р. На перший вогонь пішли б ...сійські жиди, яких прибуло кількасот тисяч ... Польщі по підписанні риського договору в ...921 р. і громадянство дістали щойно в 1926 р. ...идів, яким відберуть громадянство, виселюва...муть з Польщі більшими партіями. На викуп... їх маєтків Польща затягне більшу міжна...дню позичку.

— **Поворот д-ра В. Кархута до Кремянця.** ... листопаді м. р. на основі декрету про охо...ону границь волинське воєвідство вислало з ...ремянця лікаря д-ра Василя Кархута. Тепер ...н дістав дозвіл повернутися знову до Кре...мянця.

— **Велика чекова афера в Польщі.** Поліція ...ештувала секретаря управи дібр одної з біль...их ординацій за фальшування чеків і при...оєння 200 тисяч зол. Прізвище арештованого ... подробиці слідства зберігають в тайні.

— **Стрий найдешевшим містом у Польщі.** ...ідно зі статистичними даними Головного ...татистичного Уряду, найдешевшим містом у ...ольщі в 1938 р. був Стрий. (показчик цін — ...7,5), найдорожчим Острівець (54,6); 1937 р. ...айдешевшим містом був Новий Санч (48,1), ...айдорожчим Пйотрків Трибунальський (57,5).

— **Перехитрив злодія.** В одному саксонському ...лі селянин сполошив злодія саме у хвилині, коли він хотів вкрасти мішок з пшеницею. Тому селянин здогадався, що злодій не подарує йому цього і найближчої ночі відвідає його комору. Отже хитрий селянин наповнив піском мішок, до якого минулої ночі злодій насипав пшениці. І дійсно злодій відвідав негостинного селянина і з радістю вхопив мішок з піском міркуючи, що в ньому є пшениця.

— **Пожежу бровару загасили пивом.** На днях вибухла пожежа в однім з більших броварів у б. горішній Австрії. Тому, що вода у водопроводах замерзла, управа бровару врятувала його пивом. На гашення пожежі вжила пожежна сторожа ввесь запас пива.

— **Грабунковий напад у поштовім уряді.** Трьох замаскованих бандитів ограбило поштовий уряд на стації Юнгставн у стейті Огайо. Грабіжники забрали кількадесять тисяч долярів і втікли.

— **Ріжні вісти.** В Шікаго Джон Герш збудував для себе електричний стіл і скінчив самогубством. — Французький міністр Кампінкі звернувся до Академії Наук з проханням вислати делегатів до Бресту, де 17. січня ц. р. започаткують будову „дреднавта, „Рішеліє". Як відомо кардинал Рішеліє був основником французької Академії Наук. — На обіді ґастрономів у Парижі відбувся іспит: ґастрономи мали відгадати страви і вина, що їх подавали на стіл. Висліди іспиту зовсім не сподівані: ґастрономи змішували вино барсак з шаблі і воловину з мясом дика. — В Софії помер відомий болгарський лікар проф. Василь Молов, голова болгарського Червоного Хреста. — Внаслідок загострення взаємин між Італією та Францією відкликано шермові змагання між репрезентаційними дружинами обох держав, що мали відбутись 15. січня ц. р. в Ґенуї. — В самоходовій катастрофі на шляху Лювен—Брюсель, важко ранений бельгійський міністр внутрішніх справ Марльо.

— **Китайці і японці,** заки переступлять поріг свого дому, вкладають конечно домашні пантофлі. Для них хата свята, але і значінни ніг потраплять більше оцінити від нас. Вони переконалися перед багато століттями, що ноги носять нас дві третини нашого життя і тому заслуговують на те, щоб їх плекати. Ноги не мають великих вимог — потребують пари теплих, мягких, легких і вигідних папучів БАТА, щоб у них добре відпочити.

— **Передбачлива господиня** змушена в теперішніх часах числитися з видатками і одночасно бажаючи вдоволити свою челядь в їжі, купує гарні Яфські помаранчі і грейпфрути. Дешеві, виносні, здорові і прохолодні яфські овочі є прикрасою стола і є видатком, який стократно виплатиться.

—o—

Спорт.

ЛЬВІВ, **ЧОРНІ — ТЕЛЕФОНКЛЮБ РОМАНІЯ (БУКАРЕШТ) 2:1 (1:0, 1:1, 0:0).**

Відплатні змагання у Львові закінчилися знову перемогою Чорних, для яких ворота стрілили Огуншинський і Юрковський.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

Перші гаківкові змагання України в цьому сезоні відбудуться в неділю 1. п. м. в год. 7. вечором на ледовищі ЛТЛ при вул. Петлішевській.

Україна виступить до цих змагань у своїм найкращім складі з братами Дицими, Бучацьким та Марішем.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

...ький Театр.

Неділя 1. 1. год. 12 впол. „Польський ...ачок"; год. 3.30 попол. „Золотаве во...лосся", год. 7.30 веч. „День без брехні". ...Понеділок 2. 1. год. 6. веч. „[illegible] ...жетва.

...тр Ріжнородностей.

Неділя 1. 1. год. 7.30 веч. „Пан Лямбер...".

Понеділок 2. 1. вистави нема.

Український Театр ім. І. Котляревського.

...АРИЯ САМБІР:
...1. 1. Орфей у пеклі.
...АМБІР:
...2. 1. Пригода в Черні.
...3. 1. Кирка в Львові.
...Зі Самбора їде театр до Дрогобича.

Український театр Йосифа Стадника (...віора).

...ОРІВ:
...1. 1. Гриць.
...2. 1. Сіні.
...3. 1. Хам.
...4. 1. Казка старого млина.

КІНА.

...АПОЛЬО: „Сигнали".
...АТЛЯНТИК: „Боротьба за щастя" (Е... Флін, Беті Девіс).
...АЛТИК: „Пані Валевська".
...АНДА: „Життя над пропастю", „Фи... ч. 13".
...РАЖИНА: „Робін Гуд".
...ВРОПА: „Невільне серце".
...МПІР: „Бравура".
...АСИНО: Норма Шірер як „Марія Антонета".
...ОПЕРНИК: „Сентрик".
...АРУСЕНЬКА: „Зелена бригада".
...ЕТРО: „Грізний бог", „Пратер".
...РАЖ: „Гайді" з Ширлі Темпль.
...РЗА: „Золотоволоса".
...АКС: „Королева передмістя", „Алі ... і 40 розбійників".
...АЛЯС: „Циганка".
...АЙ: „Друга молодість".
...ІЛЬТО: „Марко Поло".
...ОКСІ: „Професор Вовчур".
...ВІТ: „Ллинне волосся", „Моя ...нка" (...м. Дейзі).
...СВЯТОВИД: „Циганські романси".

СТИЛЕВЕ: „Для тебе сіньоріто" і ревія з Фаліщевським і Воліським.

ТОН: „Погоня", „Жертва великого міста".

УТІХА: „Оборонці Ріо Гранде" та ревія.

ХИМЕРА: „Три гільтаї" („Люмпасі вагабундус").

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська)
„Свята Земля".

ФОТОПЛЯСТІКОН „СВЯТОВІД":
(вул. Коперника ч. 11 дім ф-и Кайм і Син)
„Палестина: Єрусалим, Тель-Авів, Гайфа, Тиверіяда, Вефлеєм"

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 1. січня 1939.

7.20 Оркестра, 8.10 Програма, 8.15 Новорічна хліб. Газета, 8.30 Ранок хлібороба, гл. скрипька, хор. 9.25 Шлеський вертеп муз.-слововна авд., 11.57 Сиґнал, 12.03 Симф. поранок, 13.20 Розр. концерт, орх., солісти, Шенко і Товьло, 14.45 Для дітей: Новорічні витівандки, з муз., 15.10 Новорічна авд. 15.35 Золота книга гумал. 16.30 „Жовта шляфмица або колядка на Новий Рік" ком. опера Фр. Заблоцького, 17.30 Розр. концерт, орх., пісеньки, саксофон, мандоліни, 19.25 Спортова авд. 19.35 Програма на завтра, 19.40 Гостина під лісом, авд. В. Будзинського, 20.10 Спортові вістки, 20.15 Звук. тижневик, політ. огляд, [illegible], спорт, програма на завтра, 21.00 „Цинільон" говорена повість, 21.20 Танц. музика, 21.40 Новорічні телеграми, вес. авд. 22.20 Танц. музика, 23.00 Ост. вістки.

Понеділок, 2. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Танцова музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.57 Сиґнал, 12.03 Полудн. авд. 13.00 Для купців і промисловців: Чи зуміємо використати посвяточну тишу. Як працює купецький інститут, 14.00 Концерт бандури, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для молоді: Про китайця Чінь-Чанг і про пореклю... [illegible], 15.30 Орх. 16.00 Пополудн. денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Суспільні науки, 16.35 Сучасна англ. музика: смичк. орх., соліст, 17.20 Гутірка, 17.30 Камер. концерт, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Львівські наукові варстати: Найгарніша скала, 18.20 Актуальність, 18.30 Розр. концерт: сальонова оркестра, спів, кларнет, форт., 19.00 Вечірня авд. 19.30 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 „Цинільон" говорена повість, 21.15 Форт., 21.40 Літер. денник, 22.00 Сусідові кості, 22.05 Серед домів старого Львова, 22.20 Різдво в ріжних країнах, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення льокальної програми.

Вівторок, 3. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Орх., 8.50 Ранішні вістки, 11.57 Сиґнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Серед жінок: Карнавал і мода, Пісні, 14.30 Муз. з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Звірі ріжних частин світа, 15.15 Техн. скрипька, 15.30 Сальон. орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Фін.-госп. актуалії, 16.30 Форт., 16.50 „Во-ллмо — острів черпів", 17.05 Віоля да Ґемба, форт., 17.30 З піснею по краю, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Програмова ревеpия, 18.15 Для села: Чому рільні господарства повинні плекати волокнові ростини. Суспільна хвилина, 18.30 Авд. для робітників, 19.00 Орх., гітара, спів, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 „Цинільон" говорена повість, 21.15 „Манфред" драм. поема Байрона з музикою Р. Шумана, 22.15 Танц. музика, 22.55 Інформ. авдиція, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення льокальної програми.

Середа, 4. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Добрийдень наймолодшим: „На ялинці" оповідання та пісеньки, 11.57 Сиґнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Сут. концерт орх. 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Як то було на балю у прабабуні: Концерт для молоді, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Охорона дітей та молоді перед сухотами, 16.55 Вісл., 16.58 Авдиція Союзу ККО, 17.00 Поди на Балтику тому 20 літ, 17.15 Солісти: скрипка, баритон, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 „Заклятий меч" авд. для дітей, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Мандрівка до міста чи розвиток сіл, 19.00 „Поїзд у невідоме" у вик. орх., пісеньки, форт., саксофон, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Оповідання про [illegible] Малуреги, форт. 21.15 „Цинільон" говорена повість, 22.00 Спортові вістки, 22.05 Танц. музика, у перерві в год. 22.40 Знання за [illegible], 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення льокальної програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 1. січня 1939.

БЕРЛІН 12.00 Дівчачі[illegible] хор. [illegible] складають новорічні бажання, 18.00 Танц. музика, 19.15 Веселі [illegible], 20.10 21.00 Концерт, орх., сопр., тенор, БІЛГОРОД 20.00 Нар. музика, 21.00 Концерт орх. хор. гвардії, БУДАПЕШТ 12.30 Оп. орх., 15.45 Вок. концерт, 18.30 Скрипка, ВІДЕНЬ 11.40 Вес. авд., 15.15 Смичк. квартет и-дур Бетовена, 16.00 Вес. муз. авд., 19.00 20.00 21.00 „Вільний стрілець" оп. Вебера, ГАМБУРҐ 19.10 20.00 21.00 „Кармен" оп. Бізета, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Орх., форт., КЕНІҐСБЕРҐ 17.50 Камер. твори Моцарта, КОПЕНГАҐЕН 20.15 „Фіялка з Монмартру" оп. Кальмана, ЛЯЙПЦІҐ 19.25 Концерт, скр., орг., форт., МІЛЯНО 17.00 18.00 Симф. концерт, 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 „Граф Люксембурґ" оп. Легара, ПРАГА 16.45 Вок.-інстр. концерт, 19.00 На нар. ноту, 21.10 Орх. концерт, РАДІО ПАРІ 18.05 21.15 Пісні, 19.15 „Ля фоль журне" ком. Мавода, 21.30 22.00 23.00 „Чорне доміно" оп. Обера, РИМ 17.00 Розр. музика, пісеньки, 21.00 22.00 Іт. музика, СТОКГОЛЬМ 17.05 Пісні, 22.15 „Льоенґрін" оп. Вагнера, ШТРАСБУРҐ 22.00 „Паганіні" оп. Легара (фрагм.), ФЛЬОРЕНЦІЯ 15.00 18.00 „Мадам Батерфляй" оп. Пуччіні.

Понеділок, 2. січня 1939.

БЕРЛІН 17.00 Сучасні пісні, форт. музика, 18.00, 19.00 Вес. муз. авд., БІЛГОРОД 20.00, 21.00, (після комунікату) 22.00 Опера, БРЮСЕЛЯ ФР. 21.00, 22.15 „Пісня щастя" оп. Болвида, 22.00 Пісні, БУДАПЕШТ 12.10, 22.00 Циг. музика, 13.30 Військ. орх., 18.35 Спів, 20.40, 21.00 Марші. ВІДЕНЬ 16.00 Орх., сол., 19.00 Гітара, форт. муз., 19.50 Вістки, 20.10, 21.00 Чар. люкс. розр. вечір, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. твори Гайдна, 18.30 Концерт смичк. орх., 20.10 Солісти, КОПЕНГАҐЕН 20.00 Пісні, 20.20 Класична муз., ЛІЛЬ 18.45 Сольо на гармонії, 20.15 Пісні, 21.00 Легка музика, 21.30, 22.00, 23.00 Симф. концерт, МІЛЯНО 17.15 Спів, 20.20 Розр. музика, 21.00 Сучасна італ. музика, 22.10 Комедія, РАДІО ПАРІ 21.15 Скрипка, 21.30, 22.00, 23.00 Вечір опер. „Даная [illegible]" Гретрі, „Ле солідат маґіціян" Філідора, РАДІО РОМАНІЯ 18.15 Камер. музика, 19.15 Концерт. [illegible] рапсодії, 20.15 „Бастієн і Бастієна" оп. Моцарта, 21.15 Форт., РИМ 17.15 Танц. музика, 21.00 Розр. програма, 22.00 Форт., СТОКГОЛЬМ 15.00 Камер. концерт, 21.30 Дуети [illegible] пісні.

Вівторок, 3. січня 1939.

БЕРЛІН 17.00 Португальська музика, 18.00, 19.15 Веселі мелодії: Вечірній гомін, 20.10, 21.00, 22.00 „Севільський цирульник" оп. Россіні, БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, 22.15 Нар. музика, БЕРОМЮНСТЕР 20.45 Для фортепіяна, 22.10 Валенсі танки, БУДАПЕШТ 12.10 Орх., 19.30 Циг. музика, 19.35 Форт., 19.25 20.00 Нар. пісні, 21.10 Військ. орх., 22.00 Концерт з [illegible] Ломаний за [illegible]. БРЮСЕЛЯ

Найкраща українська **ПАСТА** до взуття і підлоги виключно

з ФАБРИКИ ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ

„БЛИСК"

ЛЕВИЦЬКИЙ і С-КА

Станиславів, ул. Жулинеського 3.

ФР., 21.00, 22.00 „Заблукана війна" оп. Мільода, ВІДЕНЬ 18.15 Пісні Р. Штравса, тенор, 18.45 Болгарське оповідання, 20.55, 21.00 Концерт професорів муз. академії, 22.35 Легка і танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Дитячі пісні, 18.20 Пісні, 18.45 Два форт., 19.15 Муз. при ватрані, 21.10, (після комунікату) Симф. концерт, дир. Гільмаро Коноє. 22.30 Форт. твори Гріга, ЛІЛЬ 21.00 Пісні й арії. МІЛЯНО 17.15 Танк. муз., 20.30 Орх., 21.00, 22.00, 23.00 „Дон Карльос" оп. Вердія, ПРАГА 15.15 Серенада Чайковського на смички, 21.00 Симф. концерт, РАДІО ПАРІ 18.05 Легка муз., 19.15 Форт., 21.15, 22.00 Камер. музика, РИМ 17.15 Орх. музика.

Середа, 4. січня 1939.

БЕРЛІН 17.00 Тріо ес-дур Брамса, 18.00, 19.00 Веселі мельодії, 20.45, 21.00 Симф. концерт, БІЛГОРОД 20.00 Гумор. 21.00 Вок. концерт, БУДАПЕШТ 17.00 Орх., 18.55 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 12.00 Орх., 16.00 „Казка повідевська" вес. програма, 18.20 Вес. альпейський вечір, 19.35, 20.00, 21.00 Симф. концерт, ДАЙШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Дитячі пісні, 20.10 Нова нім. музика на дуті інстр., 22.30 Квартет на флєт і см. Моцарта, ЛЮБЛЯНА 22.15 Швайц. нар. пісні. МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 19.30 Розр. музика, 21.15, 22.00 Квартет ПРАГА 15.15 Орх., сол., 18.20 Сальон. квартет, 21.30 Квартет ес-дур Шуберта, РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика, 21.15 Пісні, 21.30 Форт., 22.00, 23.00 Розр. вечірня програма, РАДІО РОМАНІЯ 21.15 Твори Чайковського, РИМ 17.15 Форт., 19.30 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Люнатичка" оп. Белінія, СТОКГОЛЬМ 17.05 Нар. мельодії

БІРЖА

Львів, 31. грудня 1939

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89.42—88.85 Доляри америк. 5.28.00—5.25.50, Доляри канад. 5.22.50—5.20.00, Фльорени гол. 288.34—286.60. Франки фр. 13.99—13.89 Франки шв. 119.60—118.80. Фунти анг. 24.75—24.59. Гульдени данц. 100.25—99.75 Корони ческ. 10.75—10.40 Корони дун. 110.45—109.80 Корони норв. 124.33—123.65 Корони шв. 127.39—126.40. Ліри італ. 18.10—17.50 Марки фінлян. 10.92—10.70 Марки нім. срібні 88.00—85.00. Тель-Авів

Папери.

4 і пів проц. внут. 64.13—65.50 3 інв. 1 ем. 85.50 серія 93.50 2 ем. 84.50. серія 91.50 5. конвер 68.50. 4 прем. дол. 42.00 4 консолід. 66.00—65.75

Акції.

Банк Польський 137.50 Цукор 35.25. Вугіль 34.50—34.00, Ліпьпоп 94.75—95.00, Островець 67.75, Стараховичі 46.00.

Тенденція неодностайна

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ,

Львів, дня 31. грудня 1939

1 кг. масла десер. бльок. без оп. 2.85 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 2.90 зол.
молоко 17—18 сот
1 кг. яєць 1.85—1.90 зол.

Тенденція на масло знижкова, на молоко слаба, на яйця вдержана.

КУПНО — ПРОДАЖ

ДЕТЕКТОРОВИЙ ГОЛОСНИК 8.50, жарівки 5—25 св. 70 сот., кухонні лямпи 2.20, освітлення на ялинку. Централя жарівок, Львів, Ринок 21. 2961 4-5

ВСІЛЯКІ КРАВЕЦЬКІ ПРИБОРИ, ҐУДЗИКИ, МАРЕК ЦУКЕР, КАЗИМИРІВСЬКА 28. 2998 ..-11

ВАННИ ЦИНКОВІ, балії, НАСІДІВКИ, великий вибір, ЗАЯЦЬ, Оссолінських чотирнацять. 2887 8-10

НА ЯЛИНКУ люксусові касетки, пудерниці, флякони, всяка косметика, ціни фабричні, складниця „Orfeer Paris" Яґайлонська 9. 250 грамів води кольонської 1 зол., 100 грамів 40 сот. за зворотом цього оголошення 2102 1-5

ПІЖАМИ фланелеві в 18 ґатунках жіночі, мужеські 9.80, 10.90, 11.80, вибагливі мужеські теплі бонжурки 9.80, 11.80, вовняні 14.90 та всіляке вовняне білля сист. д-ра Єгера за безцін. Фабрика білля „Астра", Сикстуська 2. 2299 3-3

ВИРІБНЯ ФІРАНОК, сап, коциер, постелі, ВАНК, площа Марійська 6. 3037 2-3

ВЗУТТЯ — найкращий дарунок на ялинку з магазину **Й. ШТРАССЕР** (передше Крах) Галицька 15 (подвіря). 3050 5-10

НІ СНІГ НІ МОРОЗ не повинен стримати нікого від забезпечення готівки в купні реальности у Львові, яких великий вибір на всяку ціну переглянути можна в українськім бюрі „ТРАНСАКЦІЯ" при вул. Длуґоша ч. 1 ріг Миколая. 3077 1-3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АҐЕНТІВ християн до продажі хіє, бритов, артикулів залізно-стелевих приймемо, Скритка 137. Корисні умовини. 23/55 1-4

АҐЕНТИ до продажі молочарських машин потрібні в кожній місцевости. Оферти з поданням дотепорішньої праці під „Провізія" Нова Реклама, Львів, Шайнохи. 22/55 1-1

ПРИЙМЕМО урядовця з вкладом 3—5000 зол. готівкою. „Винарня" Адм. „Діла". 3079 1-1

ҐІМНАЗІЯ СС. ВАСИЛІЯНОК у Львові потребує учительки (ля) до латини від 2. півроку. Зголошення приймається щодня у ґімназії Львів, ул. Длуґоша 17. 3075

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

КНИГОВОД-БІЛЯНСІСТ, був. старшина У. Г. А. переводить інвентури, контролі, виготовляє замкнення річних рахунків, специяліст у справах податкових шукає посади книговода або іншого спорідненого канцелярійного заняття. 3092 1-1

ЧЕСНА, чиста, спокійна жінка займеться господарством у Львові, вміє гарно прати. Зголошення до „Діла" під „45-літня". 1-1

НАУКА

„**ECHO OBCOJĘZYCZNE**" — англійсько-польське, французько-польське, німецько-польське, єдиний журнал, що практично влегшує опанування мов (тим, що знають початки). Подрібні проспекти, показові числа безплатно. Warszawa, Walicow trzy. 3023 2—3

ВПИСИ на піврічний курс крою і шиття, домашнього господарства, біланярства, ручні роботи. Рівночасно тримісячний курс кравецтва. Оплата знижена. Пісарська, Сташіца 8, бічна Хорунщини. 2998 10-0

ШКОЛА ЖІНОЧОГО КРОЮ, шиття, моделювання, проваджена паризьким моделістом Віндером дипльомованого у Відні, Дрездені, Парижі, з правом видавати свідоцтва, приймає вписи Оссолінських 12. 2880 5-10

ВИХОВАНИЯ в Анґлії, хоче пізнати пана для конверсації української в заміну за конверсацію англійську, французьку або німецьку. Зголошення до „Діла" під „Оксфорд". 3088 1-1

МАТРИМОНІЯЛЬНЕ

ВИСОКОКУЛЬТУРНИЙ, миловидний, освічений, доброї сім'ї маґістер (без ств. вовниць, майна) шукає матримоніяльного контакту з багатою, милоловою панною (вдовичкою). „Gentlewoman" — „Діло". 3086 1-1

ПІДПРИЄМСТВА

ШУКАЮ спільника або віддам галянтерійну крамницю. Відомість пл. Більчевського 12 в бромі. 3090 1-1

СТАНЦІЇ

ПРИЙМУ двох учеників (ці) на станцію (по 60 зол.) Жулінського ч. 1 м. 3 (бічна Личаківської). 1-2

РІЖНІ

ПЕРЕРІБКА КОВДРИ 2.50 Дубс, Пасаж Андріолього (Руського 12). 2866 12-3

СТОЛЯРНЯ М. ФЕДИНСЬКОГО Львів, вул. Яблоновських 27. поручає по приступних цінах гуцульсько-мистецькі уладження власних проектів, також галянтерію й інші модерні гарнітури. 2883 8-52

НОВОВІДКРИТА УКРАЇНСЬКА РОБІТНЯ ГОРСЕТІВ Львів, Потоцького 30, І пов. офіцини виконує горсети, горселети, післяопераційні опаски, підвязки, стаників, опаски при вагітности, також чистить, відсвіжує і переробляє. Маруся Ткачишин. 3104 1-1

ГОДИННИКИ і біжутерію найпрецизніше направить українська фірма П. Карпиния у Львові вул. Домініканська ч. 7. 1930 87-0

УКРАЇНСЬКЕ фотографічне заведення Ів. Стародубенка, Львів, Домініканська 11 виконує по дешевих цінах гарні знимки. 3071 2-2

СКУПОВУЄМО ШКІРИ сирі всілякі: з заяців, кріликів, тхорів, лисів, кун, кіз, телят, худоби — всілякі вовни й ін. Платимо найвищі ціни. Гарбуємо — фарбуємо — Препарації мисливських трофеїв. Футряні виправлені шкіри краєві, закорд. всілякі постачаємо. Гурт — детайль. Повчальні цінники — марка.

Quality

Polska Centrala Skór i Futer Sp. z o. o.

Poznań, ul. M. Focha 27—31

УКРАЇНСЬКА ПРАЛЬНЯ І ФАРБАРНЯ повідомляє П. Т. Клієнтів, що в цьому сезоні обнизила ціни на 50% на всіляку роботу, прання ковнірчика 10 сот. Марія Процикова, Вірменська 14. 2369 7-10

НОВОВІДКРИТА робітня дитячих візків І. Л. Кік, Львів, пасаж Гавсмана 7. Приймає всілякі реперації, відновлення і заміни. 2970 3—6

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ, гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці за гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2741 13-0

ПЕЧАТКИ каучукові та металеві для парохіяльних урядів, читалень, кооператив та ін. виконує найдешевше Мако Ґлізерман, Львів, Сикстуська 19, телефон 215-03. 2919 7-10

ПЕЧАТКИ, монограми, **ТАБЛИЦІ**. виконує найдешевіше перше та єдине українське ритівниче заведення **ВОЛОДИМИР ЯРОШ**, Львів, ул. Сенкевича ч. 3. 2816 10-0

ВІЧНІ ПЕРА направляє найкраще „ПРЕЦИЗІЯ", тепер Шайноти 1.

ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ, Львів, пл. Марійська 5. направляє ріжного роду годинники, прецизійно, солідно і дешево. 2964а 5—15

„**УБРАНЬОЗМЯН**" замінює старе мужеську гардеробу на бельські матеріяли на убрання. Телефон 270-25. 3061 1-8

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

лікар недуг шкірних,

венеричних та лікарської косметики

Роман Лисяк

б. приватний асистент д-ра Е. Дурделла та лікар шкірно-венер. клініки.

Льв.в, вул. Сикстуська 56

Тел. 114-44.

НЕРВОЛЬ

Хеміка д-ра Францоза, одинокий радикальний і випробований засіб (натирання) проти

РЕВМАТИЗМОВІ

кольок з причини простуди, пострілові, ісхіясові і т. ін. Дістанете в аптиках.

Виріб і головна продажа

АПТИКА МІКОЛЯША

Львів, Коперника 1. ч. 2343 7—9.

Для вибагливої ПАНІ вибагливий ПУДЕР

Śnieg tatrzański

FALKIEWICZ • POZNAŃ

Фабрика перфум і косметиків основ. в р. 1911 в Парижі.

ОГОЛОШЕННЯ

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА світової марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт: до Анґлії (Steinway & Sons - Londyn), Америки Франції, Голяндії, Палестини, Швеції, Цейльону і т. п.

Виключне заступництво:

С. Новацький

Льв.в, вул. Пілсудського 17.

СНІГІВЦІ в ріжних красках

ЧОБОТИ гум. на черевики

ФІЛЬЦОВІ чоботи „Аляска"

поручає: спеціяльний магазин обуви для дітей і молоді

АЛЬ-СА-ДО

Львів, ул. Сикстуська 19

INSULAX

Королева фарб до волосся.

ФАРБА, ЯКА ВІДМОЛОДЖУЄ СВІТ.

18 гарних природних відтінків.

Французький виріб.

Домагайтеся в першорядних фризієрських сальонах. Звертати увагу на фабричний знак „3 голови" з написом **Insulax**.

И. Шрайбер Львів, Гетьманська 6. Рік осн. 1904. Тел. 213-05.

НОВОЧАСНА ВИРІБНЯ КОРСЕТІВ

відзначена медалею і золотим хрестом у Парижі поручає по фабричних цінах: **КОРСЕЛЕТИ, КОРСЕТИ, НАГРУДНИКИ, ЧЕРЕВНІ ПОЯСИ, ГУМОВІ ПАНЧОХИ.** 2940 4-10

Всякі тапіцерські роботи

виконує солідно і дешево

Арт. тапіцерсько-декоративна робітня П. БОЧИЛЮК і І. ОГОРОДНИК

Львів, Сикстуська 48, тел. 113-35

На складі тапіцерські меблі.

Тільки оголошуючись у

„ДІЛІ"

можете успішно продати, купити або замінити реальність.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0.25
1 мм. одношпальтовий в тексті і нових . . . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . . . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденції по . . . зол. 0.15
купно, продаж, винайми і т. п. . . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480.—
Остання сторінка 1/2 . . . . . зол. 250.—
Остання сторінка 1/4 . . . . . зол. 130.—
Остання сторінка 1/8 . . . . . зол. 70.—

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10